

Rokasgrāmata Bībeles studiju skolotājiem

Pārvaldība Meistara labā — līdz Viņš atnāk

G. Edvards Reids

Janvāris, februāris, marts

2023

Satura rādītājs

-
- 1 **Dieva ģimenes daļa** (31. decembris – 6. janvāris)
 - 2 **Dieva derības ar mums** (7.–13. janvāris)
 - 3 **Desmitās tiesas līgums** (14.–20. janvāris)
 - 4 **Ziedojumi Jēzum** (21.–27. janvāris)
 - 5 **Parādu risināšana** (28. janvāris – 3. februāris)
 6. **Dārgumu glabāšana debesīs** (4.–10. februāris)
 - 7 **Vismazākajam no šiem** (11.–17. februāris)
 - 8 **Panākumu plānošana** (18.–24. februāris)
 - 9 **Sargieties no mantkārības** (25. februāris – 3. marts)
 - 10 **Atdošana atpakaļ** (4.–10. marts)
 - 11 **Pārvaldība grūtos laikos** (11.–17. marts)
 - 12 **Balvas par uzticību** (18.–24. marts)
-

Apmeklējiet mūsu tīmekļa vietni:
<http://www.absg.adventist.org>

Redakcija:

12501 Old Columbia Pike
Silver Spring, MD 20904

Redaktors:

Clifford R. Goldstein,
goldsteinc@gc.adventist.org

© 2023 Septītās dienas adventistu Ģenerālkonference®. Visas tiesības aizsargātas.

1. Pārskats, komentāri un dzīves pielietojums, 1.–13. nodarbība: Demosteness Neveš da Silva 2018. gadā aizgāja pensijā kā teoloģijas profesors un koordinators Latīņamerikas adventistu teoloģijas seminārā Bahijā, Brazīlijā.

Bībeles tulkojumu saraksts:

Rakstu atsaucis, kas nav no King James Version (KJV), kas citētas ar atļauju šajā 2023. gada 1. ceturkšņa Bībeles studiju rokasgrāmatā skolotājiem ir no sekojošiem tulkojumiem:

NKJVNew King James Version

NLTHoly Bible, New Living Translation

NRSVNew Revised Standard Version

TLBThe Living Bible

(JT Jaunais latviešu tulkojums)

Pārvaldība Meistara labā — līdz Viņš atnāk

Mums ir grūti pilnībā saprast, kādas attiecības mūsu Dievs, Visuma Radītājs, vēlas veidot ar mums, cilvēkiem. “Redziet, kādu mīlestību Tēvs mums ir parādījis, ka tiekam saukti Dieva bērni, un mēs tādi arī esam.” (Jau pati doma par to ir apbrīnojama!) (1. Jāņa 3:1). Vai arī, kā Elēna G. Vaita rakstīja: “Vai kāds cilvēciskais gods var tam līdzināties? Kādu augstāku stāvokli mēs varam ieņemt kā to, ka mūs sauc par bezgalīgā Dieva dēliem? ... Vai kāds pasaulīgs gods var tam līdzināties?” (*God's Amazing Grace*, 341. lpp.) Tikai šīs grēka aplātās pasaules tumsa ir tā, kas neļauj mums pilnībā novērtēt statusu, ko esam saņēmuši Jēzū.

Tomēr pasaules vīlinājums un pasaules lietas, ja mēs nebūsim uzmanīgi, aizvilinās mūs prom no Kristus. Dieva vārds mūs informē par sātana kārdinājumiem un vīlinājumiem. “Bet, kas grib tapt bagāts, krīt kārdinājumā un valgā un daudzās bezprātīgās un kaitīgās iegribās, kas gāž cilvēkus postā un pazušanā. Jo visa ļaunuma sakne ir mantas kārība; dažs labs, tiekdamijs pēc tās, ir nomaldījies no ticības un pats sev nodarījis daudz sāpju.” (1. Tim. 6:9, 10).

Tomēr Kungs mums dod norādījumus, kā pelnīt naudu un gudri to izmantot, un neļaut tai kļūt par kaut ko tādu, kas, kā Pāvils brīdināja, var novest pie “posta un pazušanas”. Vairāk nekā 2000 panti Rakstos runā par naudu un īpašumu un mūsu attieksmi pret to, un tajos Dievs sniedz praktiskus norādījumus, kā dzīvot pāri dzīves stresam un finansiāli uzticīgi pārvaldīt to, kas mums ir dots.

Šī ceturkšņa Bībeles izpētes stundās mēs mācīsimies par Dieva ideālu mūsu attiecībās ar Viņu un skaidri redzēsim, kā mēs varam attīstīt tik dziļu uzticību, ka paliksim uzticīgi Viņam pat tad, kad nevarēsim ne pirkt, ne pārdot (*skat. Atkl. 13:17*). Taču šāda ticība nerodas vienā dienā; mēs varam jau tagad, uzticīgi pārvaldot to, ko Dievs mums ir devis, būt gatavi visam, kas mūs sagaida.

Dievs ir Tas, kam ir resursi, un, kad mēs sadarbojamies ar Viņu, Viņš ļauj mums rīkoties ar tiem Viņa labā. Tas ir Glābēja nodoms, lai cilvēki, šķīstīti un svētdarīti, būtu Viņa palīdzīgā roka. Par šo lielo privilēģiju pateiksimies Viņam, jo “Viņš mūs ir izrāvis no tumsības varas un pārcēlis Sava mīļā Dēla valstībā, kurā mums dota pestīšana, grēku piedošana.” (*Kol. 1:13, 14*).

Dieva padoms Saviem bērniem caur gudro vīru Salamanu ir šāds: Salamans Salamans saka: “Dod godu Tam Kungam arī no savas mantas un piešķir Viņam visu savu ienākumu pirmajus.” (*Sal.pam. 3:9*). Šis padoms ir atbilstošs, jo “Tu Kungs, mūsu Dievs, Tu esi cienīgs saņemt slavu, godu un spēku, jo Tu esi radījis visas lietas, ar Tavu gribu visas lietas bija un ir radītas.” (*Atkl. 4:11*).

No tīri laicīgas perspektīvas raugoties, mēs dzīvojam ļoti sarežģītos un saspringtos laikos. Tomēr mūsu kristīgais pasaules skatījums dod mums pārliecību un cerību, jo mēs redzam Jēzus dotās zīmes, kas ļauj mums zināt, ka cilvēces vēstures lielais kulminācijas brīdis, Kristus otrā atnākšana, ir pavisam tuvu — pat pie durvīm. Mēs lūdzamies, lai šīs praktiskās nodarbības padziļinātu jūsu ticību un palāvību uz Dievu un iedrošinātu jūs būt uzticamiem Viņa pārvaldniekiem.

G. Edvards Rīds (G. Edward Reid), M.Div. (Andrews University), MPH (Loma Linda University), JD (Georgia State University), ir ordinēts mācītājs un licencēts jurists, kurš daudzus gadus kalpoja kā Ziemeļamerikas divīzijas Namturības nodaļas direktors.

Dieva ģimenes daļa

I DAĻA — PĀRSKATS

“Ģimenes nozīme senajā Israēlā daļēji bija saistīta ... ar to, ka tajos laikos tā bija pielūgsmes sabiedrība.” (T. K. Cheyne un J. Sutherland Black, *Encyclopaedia Biblica* (New York: MacMillan Company, 1903), 1498. lpp.) Ģimene bija izveidota, lai kalpotu Dievam. Tēva sākotnējais plāns bija radīt lielu ģimeni uz Zemes, kas būtu daļa no Debesu ģimenes (*Ef. 3:10–15*). Viņa raksturs, kas izpaudās Viņa nekritušo bērnu sirdīs un prātos, būtu atklājies katrā nākamajā paaudzē (*1. Moz. 1:26–28*). Svētības un dāvanas tiktu izmantotas Dieva godam un lai svētītu pasauli. Šādām svētībām un dāvanām bija jāatspoguļo to patiesais Avots (*Ps. 24:1, 2*).

Ēdenē Dievs izveidoja pirmo ģimenes uzņēmumu planētas vēsturē. Uzņēmums atradās Viņa bērnu aprūpē, bet viņiem bija pienākums to vadīt saskaņā ar Tēva gribu (*1. Moz. 2:15–17*).

Grēka dēļ Dievs sūtīja Savu mīļoto Dēlu, lai glābtu katru ģimenes locekli (*Jāņa 3:16*), un šodien Dievs sūta tos, Viņa žēlastības izpirktus un rehabilitētus, lai tie strādātu Viņa vārdā. Dievs joprojām meklē bērnus, lai tie strādātu Viņa labā, bērnus, kas uzticīgi atdod Viņa uzticētā biznesa ienākumus (*Mat. 21:33–41*). Dievs aicina šos bērnus no to vidus, kas ievēro Viņa baušļus, jo tie mīl Viņu (*1. Jāņa 5:3*). Ar dāvanām, ko Viņš viņiem ir devis, šie darbinieki būs svētība draudzē un pasaulē, līdz Viņa darbs mūsos un caur mums būs pabeigts (*Fil. 1:6*) un mēs atgriezīsimies Tēva namā kā ģimene (*Jāņa 14:1–3*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Izpratne par namturību Dieva ģimenē

- A. Tituli, kas apzīmē Tēva suverenitāti.
- B. Visi Dieva bērni ir Viņa pārvaldnieki.
- C. Ģimenes resursi ir Tēva atvēlēti.
- D. Ģimenes dārgumi ir noglabāti debesīs.

A daļa: Tituli, kas apzīmē Tēva suverenitāti.

1. Radītājs. Kristīgās pārvaldīšanas koncepcijas pamatā ir ticība, ka Dievs ir visu lietu Radītājs. Ir nepieciešams atzīt, ka Viņš eksistē, ir Radītājs un atalgo tos cilvēkus, kuri Viņu meklē (*1. Moz. 1:1; Ebr. 11:1–3, 6*). Tikai radīšanas perspektīva pienācīgi veicina kristīgās namturības koncepciju un rīcību. Ja Radītāja klātbūtne dzīvē ir kas vairāk nekā teorija, ticīgā cilvēka ķermenī, dāvanas, bagātības un laiks tiks nodoti kalpošanai Radītājam. Visas lietas nāk no Viņa, un visai cilvēka dzīvei ir jāatgriežas pie Viņa, jo “No Viņa, caur Viņu, uz Viņu visas lietas. Viņam lai gods mūžīgi! Āmen.” (*Rom. 11:36*).

2. Tēvs. Bībelē tēva tēls ir galvenais ģimenes jēdziens. Izteiciens tēva mājas (*bet ab*) norāda uz patriarhālo sistēmu, kurā tēvam bija pilnīga vara pār īpašumu un ģimeni, viņš bija tās sargātājs un aizstāvis. Tēvam bija arī vara tiesāt un lemt par ģimenes locekļu likteni. Tēvs bija priesteris, un parasti ģimene un reliģija bija cieši saistītas (J. E. Maldonado, *Fundamentos Bíblico-Teológicos da Casamento e da Família* [Viçosa, Brasil: Editora Ultimato, 1996] 11., 12. lpp.)

Neraugoties uz patriarhālo cilvēku ģimeņu nepilnībām, daži svarīgi šo attiecību aspekti izgaismo attiecības starp Dievu un Viņa garīgo ģimeni (*5. Moz. 14:1; 3. Moz. 3:12*).

Kā Tēvs Dievs ir svēts. Viņš ir ķēniņš, kuram ir vara pār debesīm un zemi. Viņš ir sargātājs, tiesnesis un Glābējs (*Mat. 6:9–14; lasiet arī Jes. 33:22*). Kā Tēvs Dievs ir vis-

gudrs, visvarens un vismīlošs. Tāpēc mēs varam uzticēties Viņa spriedumiem un lēmumiem. Viņa vadība vienmēr ir bijusi un vienmēr būs vislabākā vadība. Tāpēc mums ir jābūt uzticīgiem Tēva baušļu ievērošanā.

3. Kungs. Ebreju valodas vārds *Adonai* (Kungs) un Jehova Vecās Derības grieķu–jūdu versijā (LXX) ir tulkoti ar grieķu valodas vārdu *Kurios*, kas nozīmē Kungs, visu lietu īpašnieks. Arī Jaunās Derības autoriem bija tāds pats priekšstats par Kungu. Viņiem vārds “Kungs” (*Kurios*), izrunāts ticībā, norādīja uz Tēva un Dēla dievišķības atzīšanu (*Marka 12:29; 1. Tim. 6:15; Jūdā 1:4*).

Pāvils apgalvo, ka neviens nesludina, ka Jēzus ir Kungs, kā vien Svētajā Garā (*1. Kor. 12:3*). Tikai cilvēki, kuriem ir Svētais Gars, var saprast Kristus kundzību. Tas ir atgriešanās un pestīšanas jautājums.

Tomēr atzīšana, ka Jēzus ir Kungs, ir kas vairāk nekā formāls paziņojums, tā ir Viņa kā Radītāja, Tēva un Kunga augstākās autoritātes atzīšana. Tā maina dzīves vērtības, vēlmes un prioritātes.

B daļa: Visi Dieva bērni ir Viņa pārvaldnieki.

Būt pārvaldniekam nozīmē pārvaldīt Kunga īpašumu. Kungs Jēzus turpina savu pestīšanas darbu, darbojoties (1) kolektīvi caur draudzi un (2) individuāli katrā tās locekļi ar Svētā Gara starpniecību.

1. Kolektīvi draudze ir Dieva ģimene. Draudze ir arī Viņa miesa. Baznīcas pastāvēšana ir jēgpilna tikai tad, ja tā ievēro Tēva un Kunga baušļus, jo Dēla un Tēva kundzība ir viena. Baznīca ir Kristus dāvanu glabātāja. Dievs aicina draudzi ziedoties un kalpot ar savām dāvanām tā, kā kalpoja Kristus, lai baznīcas Kungs būtu pazīstams un pielūgts kā Glābējs un Kungs visā pasaulē. Draudzei ir uzticīgi jāīsteno namturība, jo Dievs ir padarījis to par materiālo un garīgo svētību glabātāju. Tomēr draudzes namturība neaizstāj atsevišķu tās locekļu atbildību.

2. Katrs draudzes loceklis individuāli, Svētā Gara vadīts, dzīvo ar Kristu un Kristū. Gars ir uzticīgas pārvaldīšanas autors katrā ticīgajā. Lēmums dāsni un regulāri atdot desmito tiesu un ziedojumus ir garīgs darbs, kas katram ticīgajam jāpiedzīvo individuāli. Šī uzticība ir reliģiskās kalpošanas forma, ko nevar aizstāt ne lūgšana, ne citas draudzes aktivitātes.

“Lūgšanas, kas reizēm tiek izteiktas tik bieži un tik dedzīgi, Dievs nekad nepieņems mūsu desmitās tiesas vietā. Lūgšanas neatmaksās mūsu parādu Dievam.” (Ellen G. White, *Messages to Young People*, 248. lpp.).

Vecajā Derībā tēva amata cieņa tika nodota dēlam, kuram tēvs piešķīra godu pildīt reliģiskās funkcijas. (J. E. Maldonado, *Fundamentos Bíblico–Teológicos da Casamento e da Família*, [Viçosa, Brasil: Editora Ultimato, 1996] 12. lpp.) Mūsu attiecībās ar Kungu Jēzu Viņš mūs pagodina par uzticīgu pārvaldīšanu visās mūsu dzīves jomās.

Dievam vienmēr ir bijuši uzticīgi ļaudis uz zemes, un tagad Viņam esi tu un draudze — Viņa paša ģimene, lai pasludinātu Viņa gribu pasaulei.

Liels un cildenais darbs, ko Dievs ir uzticējis mūsu rokās, prasa, lai mēs pilnībā atdotu to, kas mums ir un kas mēs esam. Tādējādi mēs esam aicināti pilnībā uzticēt gan savu materiālo, gan personīgo īpašumu Kristum un Viņa darbam.

C daļa: Ģimenes resursi ir Tēva atvēlēti.

1. Garīgie: Mums pašiem par sevi nav ne vēlēšanās, ne spēka būt uzticīgiem, bet žēlastība liek mums darboties saskaņā ar Kunga gribu. Jēzus atdeva Sevi par mums un neatstāja mūs vienus, kad uzkāpa debesīs. Mēs joprojām baudām Viņa klātbūtni un Viņa spēku. Viņš paliek pie mums caur Svēto Garu. Ja mums ir Svētais Gars, mums ir Jēzus.

Jēzus caur Svēto Garu arī izlej savas dāvanas savai draudzei. Tas ir patiesss Dieva mīlestības brīnums, ka krituši cilvēki nesavtīgi ziedo savu dzīvi un dāvanas evaņģēlija dēļ. Dievs mums ir devis garīgās dāvanas, un mums ir jāatbild uz Viņa dāsnumu, izmantojot un vairojot šīs dāvanas Kunga darbā.

2. Materiālie: Materiālie resursi arī ir Dieva dāvanas. Ēdenē mūsu pirmvecāki saņēma lielu un vērtīgu īpašumu, kurā bija dzīvnieki, augi un dārgumi (1. Moz. 2:8–17). Taču viņi nedrīkstēja ēst augli no aizliegtā koka. Auglī nebija dabiskas indes, kas liktu to aizliegt; drīzāk Dievs to padarīja par aizliegtu, lai pārbaudītu viņu uzticību Viņam un Viņa likumam (1. Moz. 2:15–17).

Vēlme pēc daļas, ko Dievs aizliedzis, radīja nepaklausību un grēku, kas noveda cilvēci pie nāvessoda. Arī mūsdienās mēs saņemam materiālās mantas, daži vairāk, citi mazāk, bet Ēdenes pārbaudījums atkārtojas mūsu dzīvē.

Dievs sagaida, ka Viņa bērni būs uzticīgi attiecībā uz materiālo īpašumu, lai mēs savā dzīvē neatkārtotu vēlmi pēc tās daļas, ko Viņš patur sev (Mal. 3:8). Ticība un raksturs tiek pārbaudīti, lai iegūtu mūžīgo dzīvi. Tikai caur Svētā Gara darbību mēs spējam atzīt Dievu par savu Radītāju, Tēvu un Kungu. Šī izpratne maina mūsu pasaules uzskatu.

D daļa: Ģimenes dārgumi ir noglabāti debesīs.

Glabāt dārgumus debesīs nozīmē ieguldīt Dieva darbā. Debesu būtnes ir iesaistītas šajā darbā kopā ar mums. Mūsu debesu ieguldījums prasa, lai mēs Dieva valstību liktu pirmajā vietā, pāri visam (Mat. 6:33). Debesīm rūp tas, kas notiek uz zemes, īpaši attiecībā uz Dieva izpirkšanas darbu. Jēzus ir personīgi iesaistīts, vērojot katru uzticīgu un dāsnu rīcību (Mal. 3:8–10; Mat. 25:31–46). Jēzus redzēja nabaga atraitnes upuri (Marka 12:41–44), un Viņš redz mūs arī šodien.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

A. Dievs ir Radītājs, Tēvs un Kungs, un mēs esam Viņa bērni un namturi. Šie tituli norāda uz Viņa varu, kā arī uz Viņa mīlestības pilno gādību un pestīšanas dāvanu. Mēs esam parādā Viņam visu, kas mēs esam, kas mums ir un uz ko mēs ceram mūžībā.

1. Pārrunāji ar klasi, kādi ir mūsu motīvi, lai paklausītu Dievam, piemēram, lai atdotu desmito tiesu un ziedojumus vai lai strādātu draudzē, un lai palīdzētu līdzcilvēkiem.
 - a. Kā jūsu studentus motivē bailes no Debesu spriedumiem?
 - b. Kā viņus motivē pateicība Jēzum par to, ka Viņš ir viņu Radītājs un Glābējs?
 - c. Kā viņus motivē svētības, ko viņi saņem no Dieva apmaiņā pret uzticību Viņam?
 - d. Kā viņus motivē prieks par Dieva mīlestību un līdzdalību Viņa darbā?

B. Grēks ir padarījis mūs dabiski egocentriskus un savtīgus.

Grēkā krišanas dēļ mēs zaudējām savu sākotnējo svētumu, ar kuru Dievs mūs apveltīja. Tāpēc mums ir jāļauj Kungam mūs atjaunot. Viņa atjaunojošais darbs mūsu kritušajā dabā ietver mūsu apveltīšanu ar “gribu un veiksmi pēc Sava labā prāta.” (Fil. 2:13).

“Grēks atšķir mūs ne vien no Dieva, bet arī iznīcina cilvēka dvēselē gan vēlēšanos, gan arī spējas atzīt Dievu. Kristus uzdevums ir izpostīt visu šo ļaunā darbu. Viņam ir spēks stiprināt un atjaunot grēka paralizētās dvēseles spējas, aptumšoto prātu un ļaunumam pievērsto gribu.” (Elēna G. Vaita, *Audzināšana*, 29. lpp.).

Izvēlieties brīvprātīgos, kas lasīs Maleahija 3:8, Jēkaba 2:14–26 un 2. Korintiešiem 5:18, 20. Pēc tam uzdodiet klasei šādus diskusiju jautājumus:

1. Kā es sadarbojos ar Jēzu savai garīgajai izaugsmei?

2. Kāpēc Dievs prasa, lai es uzticīgi atdodu savu desmito tiesu un ziedojumus, lai atbalstītu Viņa darbu uz zemes?
3. Ko tas nozīmē, ka ticība bez darbiem ir mirusi? Kā mana ticība izpaužas manos darbos?
4. Kāda ir salīdzināšanas kalpošana, ko Kristus dod saviem ļaudīm?

Dieva derības ar mums

I DAĻA — PĀRSKATS

Glābšanas plāns ir derība, ko Dievs piedāvā cilvēkiem. Līgumi ir daļa no cilvēku attiecībām, bet Dieva derība ar mums Jēzū bija ieplānota kopš mūžības (1. Pēt. 1:18–20) un piedāvā mūžīgo dzīvību tiem, kas ir uzticīgi līdz nāvei (Atkl. 2:10).

Derībā ir ietverts likums, kas rakstīts vai nu uz akmens, vai mūsu sirdīs (5. Moz. 9:11; Ebr. 8:10). Šāda dievišķā un cilvēciskā savienība no mūsu puses ietver cītīgu paklausību likumam un derībai, kas tiek sniegta mīlestībā (1. Jāņa 5:3). Daži šīs derības punkti ir plašāki, piemēram, bauslis pielūgt vienīgi Dievu un mīlēt Viņu pāri visam (5. Moz. 6:5; Mat. 22:36, 37). Taču derībā ir arī konkrētas pavēles, kā piemēram, (1) novērsties no elkdievības (5. Moz. 31:20), (2) ievērot sabatu (Jes. 56:6) un (3) ievērot noteiktus pārtikas likumus (3. Moz. 11; Jes. 65:1–5; Jes. 66:15–18).

Svarīgs derības noteikums ir atzīt, ka Dievs dod materiālās lietas un pretī prasa uzticību desmitajā un ziedojumos. Papildus tam, ka tas ir svarīgi attiecību veidošanai starp pielūdzēju un pielūdzamo, uzticīga desmitās un ziedojumu atdošana kalpo arī Dieva darba atbalstam (2. Laiku 31:11, 12, 20, 21; Mal. 3:8–10). Šādi rīkojoties, mēs apzināmies, ka ar savu īpašumu ir nepieciešams godāt Kungu, liekot Dievu pirmajā vietā (3. Moz. 3:9). Ja mēs pārkāpjam šo īpašo noteikumu, mēs pārkāpjam derību. Šāds pārkāpums ir atteikšanās atzīt Dievu kā To, kas sniedz dāvanas. Tādējādi, atsakoties no dāvanām, mēs nošķiram sevi no sava Kunga un Glābēja (Mal. 3:7, 8).

Dieva uzticība Viņa derībai ir nesatricināma (5. Moz. 4:31), taču mēs ne vienmēr esam atbildējuši Viņam ar pretuzticību (Jer. 11:10). Tas, kas nodrošina bagātību, piedāvā arī žēlastību par paklausību, padarot drošu gan mūsu aicinājumu, gan izredzētību Kristus valstībai (2. Pēt. 1:10, 11; Atkl. 2:10).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Kas ir derība vai alianse?

Izlasiet Ellenas G. Vaitas grāmatas “Sentēvi un pravieši” 370.–373. lpp., “Bauslība un derības”.

Vārds “derība” (ebreju valodā *berith*) Vecajā derībā sastopams aptuveni 285 reizes. Jaunajā derībā grieķu valodā vārds “derība” ir *diatheke*. Šis vārds tika lietots saistībā ar derību starp Dievu un Viņa tautu. (Skat. T. K. Cheyne un J. Sutherland Black, *Encyclopaedia Biblica*, 928., 929. lpp.). Mūsdienu izpratnē šis vārds atbilst līgumam, bet tiek lietots arī attiecībā uz aliansi, paktu vai testamentu.

Derība ne vienmēr ir likums, lai gan tas ir juridiski saistošs līgumslēdzējām pusēm līguma noteikumu ietvaros. Līdz ar to bauslību dažkārt var uzskatīt par līgumu, ņemot vērā, ka tās pamatā ir derība, kas balstīta uz likumu. Tomēr likums un derība ir konceptuāli atšķirīgi jēdzieni.

Tātad, lai līgums varētu pastāvēt, ir nepieciešams, lai to reglamentētu likums. Lai gan bauslība vēlāk tika pasludināta no Sinaja kalna, Dieva likums jau pastāvēja, jo tas ir saistīts ar Viņa paša vārdu (Ps. 119:55) un tādējādi ir mūžīgs. Tāpat arī Dieva plāns glābt cilvēci caur Kristus asinīm ir bijis zināms kopš pasaules radīšanas (1. Pēt. 1:19, 20).

Tā kā glābšana notiek no žēlastības, daži var pieņemt, ka cilvēkiem saskaņā ar šo derību nav nekādu saistību. Taču, lai dokumentu varētu atzīt par līgumu, derību vai aliansi, ir

nepieciešamas savstarpējas saistības. Starp pienākumiem ir arī ticības labie darbi saskaņā ar sirdī ierakstīto likumu (*Ef. 2:8–10; Jer. 31:31–34*).

Likumi, apsolījums un derība

1. Likumi: Likumi ir vienpusēji Likumdevēja lēmumi, un tie nav atkarīgi no otras puses piekrišanas. Šos likumus izsludina Likumdevējs, un tie ir jāievēro. Mēs nepiedalāmies Dieva likumu, kas ir daļa no dievišķās derības, pieņemšanas procesā. Nebūtu jēgas līgumā iekļaut likumu, kas nav paredzēts, lai tiktu ievērots. Tādējādi gan Vecajā, gan Jaunajā derībā ir gan likuma, gan paklausības elementi (*Ebr. 8:8–13*).

2. Apsolījums: Līdzīgi kā dekrēts, arī apsolījums ir vienpusējs. Tikai Dievs var dot apsolījumu. Uzticēšanās apsolījumam ir atkarīga no tā, cik uzticams un spējīgs ir tas, kurš apsolījis. Dievs ir apsolījis un izpildījis, jo Viņš nemelo un ir spējīgs piepildīt apsolīto. Dieva apsolījums par glābšanu no žēlastības caur ticību tiem, kas pieņem Viņa derību, ir garantija izpirktajiem (*Ebr. 6:13–20; 1. Jāņa 2:25*).

3. Derība: Lai derība būtu saistoša, ir nepieciešami vismaz divi cilvēki (abpusēja vienošanās). Derība atšķiras no dekrēta vai apsolījuma ar to, ka bez līgumslēdzējām pusēm nav savienības vai derības. Šajā ziņā cilvēki paši izlemj, vai viņi vēlas būt daļa no Dieva derības vai nē. Dievs mūs aicina pievienoties Viņa derībai, ticībā Kristum, lai mēs iegūtu mūžīgo dzīvību (*Jāņa 3:16*).

Derības raksturojums

Viss derībā norāda uz ticību, kam seko paklausība.

1. Savstarpība nozīmē, ka pusēm ir kopīgi pienākumi un tiesības saskaņā ar līgumu. Tāpēc paklausība ir mūsu daļa no derības (*Ebr. 8:10; Atkl. 14:12*).

2. Sasniedzamība nozīmē, ka abas puses var izpildīt derības nosacījumus. Nav jēgas noslēgt līgumu ar noteikumiem, kurus viena no pusēm nespēj ievērot. Tādējādi derības noteikumu ievērošana vienkārši nozīmē darīt to, ko Dievs prasa savā žēlastībā, jo žēlastība rada labus darbus (*Ef. 2:8–10*).

Ja Dievs mums pavēl ievērot sabatu vai atdot desmito tiesu un ziedojumus, tad šāda pavēle ir dievišķa līguma klauzula, kas norāda, ka cilvēks var izdarīt prasīto. Dievs nekad neprasītu neko tādu, kas nav iespējams, un Viņa labvēlīgā žēlastība ir šīs derības daļa.

3. Nosacītība nozīmē, ka līgums ir spēkā tikai tad, ja tas tiek praktiski ievērots. Ikviens, kas tic un ir uzticīgs, tiks glābts (*Atkl. 2:10*) un tiks svētīts (*Mal. 3:10–12*), jo tā ir līguma daļa. Pastāv papildu un pamata svētības. Grēks var kavēt dažu papildu svētību saņemšanu šajā pasaulē, bet tas nemaina glābšanas pamata svētības, ja mēs paliekam ticībā saskaņā ar līgumu.

4. Atcelšanas nosacījumi attiecas uz to, ka visi līgumi paredz to atcelšanu noteiktās īpašās situācijās. Tā tas ir arī Dieva derības gadījumā. Derības puses, kas paliek grēkā, var radīt atcelšanas nosacījumus, pārkāpjot konkrētus noteikumus.

Dieva derība ietver desmito tiesu un upurus

Visi dzīves aspekti ir daļa no Dieva derības. Šajā derībā Dievs apsola dot cilvēkiem spēku, lai tie varētu iegūt materiālās vērtības. Pretī Dievs pieprasa uzticību derībai sekojošu trīs iemeslu dēļ:

1. Materiāliem īpašumiem ir jāatgādina mums, ka Dievs pilda savu derības daļu. Dievs pasludina, ka Viņa ļaudīm ir jāatceras Viņš, jo Viņš ir Tas, kas dod spēku iegūt bagātības, un šīs svētības ir daļa no derības.

Dieva mērķis, nodrošinot savu tautu ar bagātībām, ir apstiprināt savienību starp Viņu un Viņa tautu. Tādējādi Viņš norāda, ka derība ietver gan materiālos, gan garīgos aspektus (5. Moz. 8:18). Desmitais un ziedojumi kā tādi parāda savstarpējo lojalitāti starp Dievu (To, kas svētī) un Viņa bērniem (kas atzīst, tic un paklausa Viņam).

Savukārt mūsu īpašumu uzticīga izmantošana atgādina par mūsu misiju glābšanas derībā ar Kristu, proti, Dievs vēlas, lai mēs ar mums dāvatajam svētībām darītu Viņa vārdu zināmu visās tautās (Mal. 3:12).

2. Desmitās tiesas un ziedojumu atdošana vai neatdošana ir rādītājs, kas liecina par cilvēka garīgo stāvokli attiecībā ar Dievu. Materiālā manta ir daļa no Dieva derības ar Viņa tautu. Šis fakts kļūst skaidrs, redzot senā Israēla neuzticību atkrišanas laikos. No otras puses, garīgo atmodu laikā uzticīga desmitās tiesas atdošana un dāsni ziedojumi liecināja par derības atjaunošanu ar Dievu (2. Laik. 31:5–10; Neh 10:37, 38; Neh 12:44; Neh 13:5, 12; Mal. 1:9, 14; Mal. 3:7–10).

3. Saskaņā ar Salamana pamācībām 3:1–10 uzticība materiālajā īpašumā ir Dieva godāšanas veids. Aplūkojot šo tekstu sīkāk, mēs redzam sekojošo:

- a. Vārds “godāt” (ebreju valodā *kabad*) nozīmē slavēt un būt dāsnam attiecībā pret Dievu.
- b. Ebreju valodā vārds “pieaugums” (*hown*) (*Sal.pam. 3:9*) nozīmē “turība”, “bagātība”. Šis pants pauž skaidru vēstījumu, kas ir aktuāls arī mūsdienās: uzticīga rīcība ar savu īpašumu nes godu un slavu Dievam. Šis vispārīgais padoms ir labi aprakstīts Rakstos, likumos, kas attiecas uz desmito tiesu un ziedojumiem.
- c. “Pirmie augļi” (*Sal.pam. 3:9*) ebreju valodā ir “*reshyith*”, kas nozīmē “pirmais, sākums, labākais”. Dievu nevar pienācīgi godāt, ja viņš ir otrais vai ja mēs Viņam dodam pārpalikumus. Derības Kungs pieprasa augstāko prioritāti attiecībā uz mūsu laiku un kvalitāti tam, ko mēs Viņam piedāvājam. Šī prasība ir daļa no Dieva derības ar mums.
- d. Ebreju vārds *kol* nozīmē “viss, jebkura, katra, visa viss”. “Palielināt” ir ebreju vārda *tevuah* tulkojums. Tas nozīmē “produkcija, produkts, ienākums, peļņa, ieguvums”. Abi vārdi kopā (*kol* un *tevuah*) norāda uz to, ka neviens pieaugums nebūs atbrīvots no Kunga godināšanas, jo Viņš ir jebkura pieauguma Kungs. Un otrādi, neviens samazinājums netiks pieņemts kā attaisnojums, lai negodinātu Viņu ar “visu pieaugumu”. Tādējādi Dievs pieprasa “visu” (*kol*) mūsu materiālo īpašumu. (Līdz ar to neviens attaisnojums netiks pieņemts kā pamatots, lai aizturētu no Viņa jebkuru mūsu dzīves aspektu, kuru mums ir privilēģija pilnībā veltīt Viņam.)

“Visam” mūsu īpašumam un bagātības pieaugumam ir jābūt par atgādinājumu, ka Dievs ir derības Dievs. Viņš ir Tas, kas nodrošina visu, kas mums ir. Bībele skaidri parāda, ka svarīgs veids, kā atcerēties Dieva derību, ir regulāri atdot desmito tiesu un ziedojumus.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

1. Pajautājiet klases biedriem: Kā jūsu uzticība vai neuzticība Dieva derībai attiecībā uz materiālo īpašumu ietekmē jūsu garīgo dzīvi? Kāpēc?

2. Aiciniet vienu vai divus klases biedrus izlasīt divus turpmāk minētos Elēnas Vaitas rakstu fragmentus, kamēr pārējie klases locekļi pārdomā šos vārdus. Pēc tam lūdziet klasi atbildēt uz jautājumiem, kas seko katram citātam.

“Lai tie, kas ir kļuvuši bezrūpīgi un vienaldzīgi, un aiztur savu desmito tiesu un ziedojumus, atceras, ka viņi aizšķērso ceļu, lai patiesība nevarētu iziet uz tālākiem uz citiem

reģioniem. Man ir pavēlēts aicināt Dieva tautu izpirkt savu godu, atdodot Dievam uzticamu desmito tiesu.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 96. lpp.).

- a. Kā jūsu klases biedriem šķiet, ka viņi joprojām ir “bezrūpīgi un vienaldzīgi” savā uzticībā Dievam ar savu desmito tiesu un ziedojumiem? Kāpēc, viņuprāt, tas tā ir?
- b. Pārrunāji ar klases biedriem izteicienu “aizšķērsot ceļu” un tā nozīmi viņu garīgajā dzīvē. Kā viņi varētu “aizšķērsot ceļu” evaņģēlijam, neatdodot uzticīgu desmito tiesu un ziedojumus? Kā šī nespēja ietekmē cilvēkus, kuri gaida un kuriem ir nepieciešams dzirdēt šo vēsti? Ja jūsu klases biedri jūtas vienaldzīgi šajā aspektā, kā viņi var mainīties?
- c. Ko izteiciens “izpirkt savu godu”, attiecinot to uz draudzes uzticīgu desmitās devīzes atdošanu, nozīmē klases biedriem?

“Katram cilvēkam ir brīvi, labprātīgi un ar prieku jānes desmitā tiesa un ziedojumi Kunga mantnīcā, jo, to darot, tiek saņemta svētība.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 67. lpp.).

Lūdziet klases biedrus dalīties liecībās par to, kā desmitās tiesas un ziedojumu atdošana ir bijusi prieka vai svētības iemesls viņu dzīvē.

Desmitās tiesas līgums

I DAĻA — PĀRSKATS

Mēs esam divkāršs Dieva īpašums, jo Viņš mūs ir radījis un atpircis (*Jāņa 1:1, 18; Jāņa 3:16*). Mēs zaudējam visu, kad pasaulē ienāca grēks (*1. Moz. 3:17–19*). Dievs caur savu derību deva mums iespēju atgūt to, kas tika zaudēts. Mūsu piekrišana derībai ietver mūsu atjaunošanu, attīstību un visa, kas mums ir un kas esam, atdošanu Dievam: mūsu laika, ķermeņa, talantu un mantas.

Dievs dod mums spēku iegūt bagātības. Mums jāatceras, ka visa mums dotā mērķis ir apstiprināt Viņa derību ar mums (*5. Moz. 8:17, 18*). Kā Kungam un Radītājam Dievam ir tiesības pieprasīt no mums desmito daļu no visa mūsu īpašuma vai pieauguma, lai pabeigtu Viņa pēdējo darbu. Galu galā, tikai Dievs var atvērt debesu logus, lai svētītu pārpārēm tos, kas ir uzticīgi (*Mal. 3:10–12*).

Turklāt desmitās tiesas atdošana ir ticības akts, kas tuvina Dieva tautu Viņam (*Mal. 3:9, 10*). Bet dievišķā derība pavēl, ka “visas” desmitās desmitās ir jānogādā mantnīcā, kas ir Dieva tautas administratīvā un finansiālā mītne (*Mal. 3:10*). “Visa” desmitā tiesa ir jāizmanto arī, lai uzturētu kalpotājus Dieva darbā (*2. Laiku 31:11–21; Neh. 12:44–47; Neh. 13:8–14*).

Visbeidzot, lai desmitā tiesa būtu uzticama, tā ir jādod pirms jebkādas personīgas lietošanas vai atskaitīšanas no “visa” pieauguma, ar kuru mēs esam svētīti (*3. Moz. 3:9; Mat. 6:33*). Uzticībai ir garīga nozīme un spēks, jo mēs zinām, ka tā ir Dieva žēlastības rezultāts. Dievs mums dāvāja glābšanu un svētības caur derību, ko Viņš iedibināja un kas tika apzīmogota ar Jēzus, Viņa Dēla, asinīm (*Ebr. 12:24*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Bībelē vārds “desmitā tiesa” (ebreju valodā *maaser*) burtiski nozīmē “desmitā daļa”. Tādēļ nav Bībeles pamatojuma, lai saistībā ar šo vārdu lietotu jebkādu citu procentuālo daļu, izņemot desmit procentus. Tomēr šis vārds tiek lietots divās citās bibliskās praksēs, ko arī sauc par “desmito tiesu”: ķēniņa desmitā tiesa un otrā desmitā tiesa.

Divas pagaidu desmitās tiesas

1. Ķēniņa desmitā tiesa: Ķēniņa desmitā tiesa bija nodoklis, kas tika ieviests Saula laikā (*1. Sam. 8:11, 15, 17*). Šī desmitā tiesa nebija daļa no derības, un tā beidza pastāvēt līdz ar jūdu monarhijas beigām.

2. Otrā desmitā tiesa (ebreju valodā, *maaser sheni*): (sk. Elenas G. Vaitas “Sentēvi un pravieši” 51. nodaļu). Šī desmitā tiesa beidzās līdz ar tempļa un Israēla tautas iznīcināšanu, jo tā bija atkarīga no septiņu gadu cikla (*5. Moz. 14:22–29; 15:1; 26:12*), kas sākās tikai tad, kad israēlieši iegāja Apsolītajā zemē (*3. Moz. 25:1–7*).

Otro desmito tiesu ģimene tērēja ikgadējam svētnīcas apmeklējumam. Izņēmums no šīs prakses bija septiņu gadu cikla trešais un sestais gads, kad otrā desmitā daļa tika atstāta mājās, lai nodrošinātu svētkus un palīdzību tiem, kam nepiederēja zeme (*5. Moz. 14:28, 29*). Tādējādi otrā desmitā daļa netika aiznesta uz mantnīcu, un tā nebija kalpošanas desmitā daļa. (Skatīt Fred Skolnik un Michael Berenbaum, *Encyclopaedia Judaica*. Otrais izdevums, [Farmington Hills, MI: Thomson Gale, 2007], 8. sējums, 254., 313., 314. lpp.).

Pastāvīgā kalpošanas desmitā tiesa

Pastāvīgā kalpošanas desmitā tiesa atšķiras no abām iepriekš minētajām desmitajām tiesām. Atšķirībā no ķēniņa desmitās tiesas un otrās desmitās tiesas, kalpošanas

desmitā tiesa paliek uz mūžīgiem laikiem, līdz evaņģēlija misija ir pabeigta. Tajā brīdī visas tautas redzēs, ka Dieva tauta ir svētīta (*Mal. 3:12*), un daudzas tautas būs pieņēmušas labo vēsti par pestīšanu (*Mat. 28:19*).

Kalpošanas desmitā tiesa ir neatkarīga no levītu sistēmas un ir daļa no Melhisedeka priesterības, kas ir Jēzus priesterība (*1. Moz. 14:18–20; Ebr. 7:1–12*).

Turklāt Bībelē nav atrodamas atsaucē, kas norādītu uz kalpošanas desmitās desmitās daļas izbeigšanos. Teksts *Ebr. 7:12* nenorāda uz desmitās nodevas sistēmas beigām, bet gan uz “levītu priesterības” likuma beigām, ko tagad aizstāja Melhisedeka priesterība (*Ebr. 7:12–15*). Tāpat kā sabats, dievkalpojums un attiecības ar citiem cilvēkiem, arī desmitās tiesas maksāšanas pienākums paliek nemainīgs tiem, kas pieņem dievišķo derību.

Aplūkosim sešus desmitās tiesas maksāšanas principus un praksi:

1. “Visa” kalpošanas desmitā tiesa ir jānes uz mantnīcu. Kalpošanas desmitās tiesas mērķis vienmēr ir bijis vienīgi atbalstīt priesterisko kalpošanu (*1. Moz. 14:18–20; 3. Moz. 27:30–34; 4. Moz. 18:21–24; Mal. 3:8–10*).
2. Senajos Tuvajos Austrumos nauda bija nepietiekamā daudzumā, tāpēc tika uzsvērts, ka desmitā tiesa un ziedojumi bija jānes uz svētnīcu mantās un dzīvniekos.
3. Desmit tiesas doktrīnas pamatā ir visi Raksti, nevis tikai levītu perioda teksti. Pirmajos gadījumos, kad tiek pieminēta desmitā tiesa, Bībele norāda, ka desmitās tiesas princips ietver “visu” (*1. Moz. 14:20; 1. Moz. 28:22*), tas ir, visu īpašumu vai pieaugumu.
4. Ņemot vērā saiešanas telts vai tempļa mantnīcu lielumu, būtu nereāli iedomāties, ka visas Israēla tautas desmitā daļa, kas tika nodota mantās un dzīvniekos, ietilptu svētnīcas mantnīcās.
5. Turklāt atsaucē Bībelē uz lauksaimniecības produktiem un dzīvniekiem ir tikai norāde uz visizplatītākajiem produktiem. Tomēr desmito tiesu varēja pārvērst naudā, kad tas bija izdevīgi (*1. Moz. 14:20; 1. Moz. 28:22*). (Sk. Fred Skolnik un Michael Berenbaum, *Encyclopaedia Judaica*, 19. sējums, 736., 737. lpp.; arī 1. sējums, 47., 48., 83., 139. lpp. un 8. sējums, 254., 313., 314. lpp. šajā pašā sērijā).
6. Turklāt Bībeles sadaļā, kas attiecas uz lauksaimniecības produktu desmito tiesu, ir noteikts, ka šo desmito tiesu var apmainīt pret naudu saskaņā ar likumu par svēto lietu izpirkšanu (*3. Moz. 27:31*). Šādā gadījumā bija jāmaksā attiecīgās atpērkamās desmitās tiesas summa plus soda nauda — viena piektā daļa šķeļos (571 gramu sudraba stienis), kas bija svētnīcas valūta (*3. Moz. 27:8–12, 19, 25, 31*). Pirms desmito tiesu varēja izpirkt (*3. Moz. 27:31*), visu svēto lietu, arī desmitās tiesas, novērtēšanu veica priesteris (*3. Moz. 27:8, 12*).

Bruto un neto

Saskaņā ar Bībeli desmitā tiesa ir maksājama par katru “svētību”, kas rada pieaugumu, bez īpašas norādes uz bruto vai neto summu, kas attiecas uz desmito tiesu. Vārds “svētība” var ietvert jēdzienus “labklājība” un “dāvana”, jo viss, kas mums ir, ir no Dieva saņemtas dāvanas (*5. Moz. 16:17; 5. Moz. 28:8*). Līdz ar to desmitā tiesa ir jāaprēķina no visa, ko Viņš dod.

“Pieaugums” un “labklājība” ir vārdi, kas norāda uz īpašuma daudzuma vai vērtības “pieaugumu”, un līdz ar to tie ir pakļauti desmitai tiesai neatkarīgi no tā, vai tā ir dāvana, mantojums, alga, ieguldījums vai jebkas, kas ticis atrasts. Tomēr mēs saņemam arī daudzas citas svētības, kas nav materiālie resursi, bet kurām vajadzētu modināt mūsu pateicību par Kunga laipnību.

Ebreju valodā vārds, kas apzīmē “mantas”, par kurām Ābrahāms deva desmito tiesu (1. Moz. 14:16, 20, 21), ir *rekush*. Šis vārds ir attiecināms uz dzīvniekiem, pārtiku un tādām vērtīgām lietām kā zelts, sudrabs un apģērbs, kas bija transportējamās mantas. Tās bija preces, kuru viņam iepriekš nebija, tādējādi norādot uz pieaugumu. Tādēļ desmitā tiesa ir jāaprēķina no visiem finansiālajiem un mantiskajiem ieguvumiem.

“Desmitā tiesa no visa mūsu pieauguma pieder Kungam. Viņš to ir paturējis sev, lai to izmantotu reliģiskiem mērķiem. Tā ir svēta. Neko mazāku par to Viņš nav pieņēmis nevienā laikmetā.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 67. lpp.).

Mantnīca

Mantnīca nozīmē vairāk nekā tikai glabātuve. Mantnīca bija administratīva un finansiāla svētnīcas pārvaldības sistēma, kas tika atjaunota ķēniņa Hiskijas dienās pēc viņa priekšgājēju atkrišanas (2. Laiku 31). Šo pašu sistēmu vēlāk atjaunoja Nehemija (Neh. 10:38, 39; Neh. 12:44; Neh. 13:5, 12, 13).

Šajā svētnīcas organizācijas sistēmā pastāvēja dārgumu glabātāju grupa, kas pārvaldīja dažus īpašus ziedojumus (*terumah*), veltītās lietas un desmito tiesu, kas bija paredzētas levītiem un priesteriem (2. Laiku 31:12, 13). Bija vēl viena grupa, kas bija atbildīga par cita veida upuriem, brīvās gribas upuriem (*nedabah*) un vissvētākajām lietām (2. Laiku 31:14).

Desmit tiesas bija paredzētas tikai un vienīgi, lai uzturētu kalpošanas darbiniekus — levītus un priesterus (4. Moz. 18:21–28; Neh. 10:37–39; Mal. 3:10). Šī Dieva sankcionētā sistēma sākotnēji bija izveidota saskaņā ar Dieva gribu (2. Laiku 31:21, Mal. 3:10) un Vecajā Derībā tika izmantota aptuveni 1400 gadus.

Lai gan daudzi no mums šodien dzīvo industrializētā sabiedrībā (pretstatā lauksaimnieciskajai), Dieva noteiktais mantnīcas princips joprojām ir spēkā, ļaujot nodrošināt institucionālo vienotību un taisnīgu resursu sadali, lai evaņģēliju varētu sludināt gan vietējā mērogā, gan visā pasaulē.

Mantnīcā bija nodalītas glabāšanas telpas, kur bija īpašas telpas desmitās tiesas glabāšanai un citas telpas ziedojumiem. Šī sistēma tika ieviesta, lai izvairītos no kalpošanas desmitās tiesas nepareizas izlietošanas vispārējiem draudzes izdevumiem.

Mūsdienās, tāpat kā pagātnē, ir svarīgi, lai dievlūdzējs identificētu savu naudas dāvanu, norādot, vai tā ir desmitā tiesa vai ziedojums. Šī identifikācija ļauj kasieriem pareizi aprēķināt un izmantot desmito tiesu, lai samaksātu kalpotājiem, un ziedojumus paredzēt citiem izdevumiem saskaņā ar Bībeles principiem.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Bībele rāda, ka desmitā tiesa ir svarīga Dieva pielūgsmes un mūsu attiecību ar Viņu sastāvdaļa (Mal. 3:7, 8). Tāpēc klases dalībniekiem nevajadzētu būt pārsteigtiem, ka uzticība desmitās tiesas maksāšanā tiks pārbaudīta tiesas laikā, kā rezultātā tiks saņemta svētība vai lāsts (Mal. 3:9–11). Viņu uzticīga desmitās tiesas došana atver debesu “logus” svētībai, kuras dāsnums un apjoms pievērsīs tautu uzmanību (Mal. 3:12).

1. Kādā veidā desmitā tiesa stiprina jūsu studentu sadraudzību ar Dievu un uzlabo uzdevuma sludināt pasaulei evaņģēliju izpildi?
2. Kādus garīgus un materiālus zaudējumus vai svētības mūsdienās var radīt neuzticība desmitā tiesā un ziedojumos atsevišķiem draudzes locekļiem un baznīcai kopumā?

Dievs “lūdz, lai mēs atzīstam Viņu kā visu lietu devēju... Tas ir Dieva dots nodrošinājums evaņģēlija darba turpināšanai.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 65. lpp.).

1. Pēc Melhisedeka svētības saņemšanas Ābrahāms atdeva desmito tiesu, paziņojot, ka Dievs ir "Visaugstais, kas radījis debesis un zemi" (1. Moz. 14:19). Kādu svarīgu domu desmitās tiesas došanai šis paziņojums māca jūsu studentiem?
2. Dievs uzskatīja desmito tiesu par tik svarīgu, ka Viņš to iekļāva Ābrahāma vēsturē, Jēkaba solījumā, Dieva tautas dzīvē un Jēzus kalpošanas aprakstā, ko pārstāv Melhisedeks un dievišķā derība. Pajautājiēt studentiem, kāpēc, viņuprāt, tas tā ir. Vadiet klases diskusiju par šo tēmu.

Ziedojumi Jēzum

I DAĻA — PĀRSKATS

Ko mēs varam dot Jēzum par visu, ko Viņš ir darījis mūsu labā (*Ps. 116:12–14*)? Dievišķā derība prasa, lai mēs pilnībā atdotu savu ķermeni, prātu, talantus un īpašumus (*5. Moz. 8:18*). Šo derību var ievērot tikai pilnīgas mīlestības attiecībās, ar visu sirdi, prātu un spēku (*5. Moz. 6:5*).

Dievam veltītā dievkalpojumā ziedojumi atklāj mūsu apņemšanās kvalitāti un to, kas mēs esam kā dievlūdēji. Kā ticības vingrinājums ziedojumi pauž mūsu pateicību un stiprina mūsu mīlestību pret Kungu un Viņa lietu.

Rakstos ir teikts, ka ziedojumiem jādod atbilstoši saņemtajai svētībai, nevis tikai pamatojoties uz nejaušiem procentiem, kas nav saistīti ar devēja labklājību (*5. Moz. 16:17; Lūk. 12:48*). Turklāt Vecās derības laikos, lai gan ziedojumi bija brīvprātīgi, tie bija būtiski lielos svētku dievkalpojumos, kad dievlūdējs nedrīkstēja nākt Kunga priekšā tukšām rokām (*5. Moz. 16:16*).

Pielūgsme un ziedojumi kā tādi ir brīvprātīgi. Taču pirmais tiek pieņemts tikai tad, ja to pavada otrs. Pielūgsme un ziedojumi ir brīvprātīgi, jo tie ir jādod brīvprātīgi. Taču tie ir obligāti tādā nozīmē, ka tie ir būtiski mūsu kalpošanas Kungam sastāvdaļa.

Trūcīgās atraitnes piemērā (*Marka 12:41–44*) Vārds, kas tapa par miesu, veltīja laiku, lai sēdētu un vērotu devējus, kas nāca pirms viņas, un pārbaudīja motīvus un summas, kas tika iemaksātas Viņa namā, lai veicinātu Viņa darbu (*Ap.d. 4:36, 37; Marka 14:3–9*). Arī caur eņģeli, kas no debesīm tika sūtīts Kornēlijam (*Ap.d. 10:4*), Dievs atklāja, ka Viņš novēro un atzinīgi novērtē sirsnīgus devējus.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Tāpat kā lūgšana, arī ziedojums ir ticības apliecinājums (*Ap.d. 10:4*). Vecajā derībā bija obligāti dievkalpojuma ziedojumi, piemēram, salīdzināšanas upuri un tempļa nodoklis (*3. Mozus 1–5; 2. Mozus 30:13, 14*). Bija arī brīvās gribas ziedojumi, kuru vērtība un veids nebija noteikts (*2. Moz. 25:1–5*). Taču Raksti rāda, ka dievkalpojumā bija svarīgi gan noteiktie un obligātie ziedojumi, gan brīvās gribas ziedojumi. Tomēr, lai gan ziedojums ir spontāns, to, tāpat kā jebkuru garīgu darbību, var aptraipīt slēptas savtīgas vēlmes. Lai Dievs būtu apmierināts, ziedojumam jābūt dāsnam. Ziedotāja vēlmei ir jābūt papildinātai arī ar prieku, ko sniedz ziedošana, kas ir Svētā Gara auglis (*2. Kor. 9:6, 7; Gal. 5:22*).

Jēdziena “labprātīgs” nozīme

Kopumā Bībele lieto vārdu “labprātīgi” attiecībā uz ziedojumiem, kas tiek ziedoti spontāni (*2. Moz. 25:1, 2; 2. Kor. 8:3*). Runājot par pielūgsmi, spontāni vai brīvas gribas ne vienmēr nozīmē neobligātu. Pirms grēka ienākšanas pasaulē pienākumi un paklausība tika pildīti prieka un labprātīgas mīlestības garā. Grēks izjauca vienotību starp pienākumu un labprātīgu garu. Bet Svētajā Garā pienākums un labprātība tiek atjaunoti un atkal pastāv pilnīgā vienotībā.

Labprātīgi nozīmē darīt kaut ko pēc savas brīvas gribas, bez kāda ārēja spiediena vai piespiešanas to darīt. Kopumā Bībele mums saka, ka dievkalpojumā bija svarīgi brīvprātīgi ziedojumi, kas bija proporcionāli saņemtajām svētībām vai īpašumiem. Tādējādi, ņemot vērā to būtisko raksturu, labprātīgie upuri nebija izvēles jautājums, izņemot gadījumus, kad cilvēks pieņēma lēmumu nekalpot Kungam.

Tomēr labprātīgs upuris ne vienmēr ir Dievam tīkams. Iespējams, ka pat labprātīgi upuri var būt balstīti uz nepareiziem motīviem. Cilvēki var attīstīt dāvanas, visu atdot trūkumcietējiem un pat “labprātīgi” atdot savu miesu sadedzināšanai, tomēr bez mīlestības (1. Kor. 13:1–3).

No otras puses, vārds “neobligāts” parasti nozīmē kaut ko izvēles iespēju, kaut ko, ko jūs varat brīvi darīt vai nedarīt. Pielūgsmes kontekstā labs piemērs tam bija solījumi. Bet ziedojumi bija dievkalpojuma salīdzināšanas, piedošanas, pateicības un nodošanās aspektu daļa. Lai gan spontāni, ziedojumi tādēļ nevar būt neobligāti dievkalpojumā. Tādējādi “labprātīgie” ziedojumi attiecas uz ziedojumiem, kas rodas no mīlestības un prieka pilnas sirds, paklausot Kungam un dodot Viņam lielāko un labāko no tā, kas dievlūdžējam pieder.

Labprātīga ziedošana pret būtisku ziedošanu

Lai gan ziedošana ir būtiska, tā ir arī brīvprātīga. Tomēr, pārtraucot dot, var rasties nopietnas garīgas sekas. Tāpēc vārds “ziedojums” senajā Israēlā tika lietots attiecībā uz nediskutabliem garīgās dzīves pienākumiem. Lūk, daži šādu pienākumu piemēri:

- a. **Kalpošana Mesijam** ir brīvprātīga rīcība. Ebreju vārds *nedabah*, “labprātīgs” (Ps. 110:3), kas citviet Bībelē tiek tulkots kā “labprātīgs” un “brīvprātīgs”, tiek lietots, lai apzīmētu tos, kas nāk godināt Mesiju. Tas pats vārds tiek lietots, lai apzīmētu brīvas gribas upuri (4. Moz. 29:39) vai vienkārši ziedojumu.

Psalmā 110:3 ļaudis brīvprātīgi ziedo sevi Mesijam. Visam, kas tiek darīts Dieva labā, ir jābūt ar labprātīgu garu. Kā minēts iepriekš, *brīvprātīgs* nozīmē “spontāns”, nevis piespiedu kārtā. Pat tas, kas ir būtiski Mesijas kalpošanai, ir jādara ar brīvprātīgas upurēšanas garu.

- b. **Svētku ziedojumi.** *Nedabah* tiek lietots arī pašā upurēšanā, pat ja tā ir obligāta: “Tad tev būs svinēt nedēļu svētkus Tam Kungam, tavam Dievam, ar savas rokas labprātīgo dāvanu [*nedabah* = brīvprātīgs upuris], ko tu dod pēc tā, kā Tas Kungs, tavs Dievs, tevi ir svētījis.” (5. Moz. 16:10). Tomēr, neskatoties uz to, ka tā bija labprātīga dāvana, uz svētkiem nedrīkstēja nākt tukšām rokām (5. Moz. 16:16). Turklāt dāvanai bija jābūt proporcionālai, atbilstošai svētībai (5. Moz. 16:10). Līdz ar to, kad Bībelē tiek lietots vārds “labprātīgs”, tas nebūt nenozīmē brīvu izvēli, izņemot gadījumus, kad cilvēks izvēlas nekalpot Dievam.
- c. **Pateicības un salīdzināšanas** upuri. Labprātīgie upuri bija būtiski Dieva pielūgsmē un svētnīcas kalpošanā, kā tas ir saprotams, lasot 3. Mozus 1.–7. nodaļu. Šajās nodaļās salīdzināšanas un grēku upuri bija labprātīgi, piemēram, dedzināmie upuri un gaļas upuri, kā arī citas dāvanas. Piemēram, cilvēks nevarēja saņemt piedošanu bez upura, tādēļ tas bija būtisks. Arī šajos piemēros brīvprātīgas darbības tiek pasniegtas kā būtiskas.
- d. **Desmitais kā ziedojums.** Desmitais ir obligāts (Mal. 3:8), bet desmitā tiesa ir jāatdod ar labprātīgu garu. “Jo **desmitās daļas** no Israēla bērniem, ko tie **upurē** Tam Kungam par **cilājamo upuri**...” (ebr. *terumah*) (4. Moz. 18:24, *izcēlums pievienots*; sk. arī 4. Moz. 18:19, 26, 28). Tāpēc, ja cilvēks nedod upurus un desmito tiesu, tas nozīmē aplaupīt Kungu (Mal. 3:8). Nepienest Dievam upurus atgrieztai sirdij nav izvēles jautājums. “Viņš ir noteicis desmito tiesu un ziedojumus kā mūsu pienākuma mēru.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 80., 81. lpp.).
- e. **Tempļa nodoklis.** Obligāto tempļa nodokli arī sauc par upuri (*terumah*) (2. Moz. 30:13, 14).

Obligātie vai brīvās gribas upuri Bībelē tiek apzīmēti ar noteiktiem terminiem: “atnes” desmito tiesu (*Mal. 3:10*), “dod” tempļa nodokli (*2. Moz. 29:28*) un “pienes man” upuri (*2. Moz. 25:2*). Šie izteicieni skaidri norāda, ka Dieva norādījumi ir jāpilda. Tādējādi visos Dieva tautas vēstures posmos upuri bija pienākums, kas bija jāpilda ar labprātīgu sirdi.

Brīvprātīgi un labprātīgi ar sirdi

Saiešanas telts upuri (*2. Moz. 25:1, 2*) ietver principus, kas attiecas uz visiem ziedojumiem — gan brīvprātīgiem, gan obligātiem, kas jādod ar labprātīgu sirdi: “Saki Israēla bērniem, lai tie pienes Man cilājamo upuri [ebr. *terumah*]; no ikviena vīra, kura sirds to skubina, ņemiet šo upuri [ebr. *terumah*].”

1. Šajos pantos mēs atrodam dievišķās pavēles došanu un labprātīgas sirds nepieciešamības apliecinājumu. Ja pavēle tiek izpildīta bez labprātīgas sirds, upuris nav pieņemams (*2. Kor. 9:6, 7*). Turklāt, ja devējam ir labprātīga sirds, bet viņa vai viņas labprātība nenāk no mīlestības (*1. Kor. 13:1–3*) un ar prieku (*2. Kor. 9:7*), tad nekas netiks iegūts (*1. Kor. 13:3*).
2. Dievs mūs māca ievērot Viņa baušļus (*5. Moz. 30:19*). Tajā pašā laikā Viņš dod mums izvēles brīvību: “Tad nu izvēlies dzīvību, ka dzīvotu gan tu, gan tavi pēcnācēji” (*5. Moz. 30:19*), jo visa paklausība ir atkarīga no sirds prieka un labsirdības (*5. Moz. 28:47*).
3. Dāvida aicinājums uzcelt Salamana templi labi ilustrē iekšējās motivācijas nozīmi: “Un kam nu vēl ir šodien labs prāts Tam Kungam brīvprātīgi ziedot?” (*1. Laiku 29:5*). Rezultātā “tauta **priecājās**, dodama labprātīgi, jo tie **deva no visas sirds** Tam Kungam ar labu prātu” (*1. Laiku 29:9, izcēlums pievienots*). Šeit ir tie paši principi, uz kuriem norādīja Pāvils: “Ikviena lai dara, kā tas savā **sirdī** apņēmies, ne smagu sirdi vai piespiests; jo **priecīgu** devēju Dievs mīl.” (*2. Kor. 9:7, uzsvars pievienots*).

Piemēri tiem, kas ziedoja dāsni un proporcionāli saņemtajām svētībām, ar pilnīgu un priecīgu sirdi un labprātīgu garu, ir redzami nabadzīgās atraitnes (*Marka 12:41–44*), centuriona (*Ap.d. 10:4*) un Barnabas (*Ap.d. 4:36, 37*) dzīvē. Šie Bībeles varoņi rāda, ka Svētais Gars ir aizkustinājis viņu sirdis, lai veiktu cēlsirdības darbus.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

- A. Palūdziet klases dalībniekam izlasīt Jeremijas 17:9. Jeremija mūs brīdina, ka cilvēka sirds ir viltīga (*Jer. 17:9*). Paturot prātā šo domu, uzdodiet studentiem šādus jautājumus:
1. Vai kāds var dot “labprātīgi”, bet to darīt tikai sabiedrības paražu vai baiļu no nolādēšanas vadīts? Paskaidrojiet.
 2. Vai ir iespējams lietot izteicienu “labprātīgs ziedojums”, lai attaisnotu sevi no ziedošanas vai lai dotu nelielu summu tikai tādēļ, lai atvieglotu sirdsapziņu? Apspriediet to ar savu klasi.
- B. Izvēlieties brīvprātīgos, lai viņi izlasītu zemāk minētos citātus. Aiciniet klasi pārdomāt to nozīmi. Pēc tam uzdodiet klases locekļiem zemāk uzdotos jautājumus.

“No visiem saviem radījumiem Dievs sagaida kalpošanu mīlestībā, kalpošanu, kuru izraisa Viņa rakstura vērtēšana. Dievam nepatīk uzspiesta paklausība, tādēļ Viņš visiem dāvā brīvu gribu, lai tie Viņam kalpotu labprātīgi.” Elēna G. Vaita, *Sentēvi un pravieši*, 34. lpp.

“Pestītājs gan nevar pieļaut, ka dvēselē atrodas kāds sāncensis, nedz arī pieņemt dalītu kalpošanu, tomēr Viņš vēlas labprātīgu, mīlestības ierosinātu sirds nodošanu.” (Elēna G. Vaita, *Laikmetu Ilgas*, 487. lpp.).

1. Ko nozīmē otrajā citātā minētie vārdi “labprātīga, mīlestības ierosināta sirds nodošana”? Kāpēc Dievs varētu vēlēties tikai šādu jūsu klases locekļu kalpošanu? Kā klases locekļi varētu piemērot šo principu attiecībā uz ziedojumiem?
2. Kā mīlestība ļauj studentam ievērot baušļus (*Sal.māc. 12:13*) Kungam pieņemamā veidā, neapspiežot viņa vai viņas brīvību? Kā tas pats princips ir piemērojams viņa vai viņas brīvprātīgai desmitās tiesas un ziedojumu atdošanai?

Lūgšanas ir “mutes labprātīgie upuri” (*Ps. 119:108*), tomēr tās nekad nedrīkst pārstāt teikt.

Kāda nozīme pielūgsmē ir vienmēr lūgt un dot ziedojumus? (*Ap.d. 10:4*)?

Parādu risināšana

I DAĻA — PĀRSKATS

Tas, ka Dievs brīdina par parādiem, norāda, ka parādiem ir garīgs iepaids (*Sal.pam. 6:1–5; Sal.pam. 22:7*).

Atbrīvošanās no parādiem ir Dieva valstības izvirzīšana pirmajā vietā, tādējādi atbrīvojoties no tieksmes pēc materiālām lietām (*Mat. 6:33*). Dievišķajā derībā ir labklājība un gals parādiem (*5. Moz. 28:1, 2*). Tomēr, lai šie apsolījumi materializētos, ir nepieciešama mīlestības pret Dievu pieredze, kas izpaužas paklausībā Viņa baušļiem, kristību laikā dotajiem solījumiem, tostarp uzticībā desmitās tiesas došanai un ziedojumiem (*Ps. 50:14, 15; Mal. 3:7–12*).

Kreditors ir parādnieka kungs (*Sal.pam. 22:7*), bet, saskaņā ar Jēzus teikto, tikai Dievam jābūt mūsu Kungam (*Marka 12:29*). Tāpēc, mīlot Dievu, nevis pasaules lietas (*1. Jāņa 2:15*), mēs Kristus žēlastībā varam pārvarēt iekāri un dzīves lepnību (*1. Jāņa 2:16*). Mums nevajadzētu pielāgoties šim materiālistiskajam un patērētāju laikmetam, kas noved pie parādsaistībām un maksātnespējas. Drīzāk mums vajadzētu vēlēties tikt pārveidotiem, atjaunojot savā prātā, un censties saprast Dieva pilnīgo gribu (*Rom. 12:1, 2*).

Dievs vēlas, lai mēs tiecamies pēc *pieticīgas* dzīves (*1. Tim. 6:6*), brīvas no parādiem (*Rom. 13:8*). Pieticība pasargā mūs no kompromisiem ar ticības principiem, lai kļūtu bagāti (*1. Tim. 6:9*). Tādējādi mums ir gudri jāplāno savas finansiālās saistības (*Lūk. 14:28*) un arī jāizvairās uzņemties atbildību par svešiem parādiem (*Sal.pam. 6:1–5*). Ievērojot šos saprātīgos Bībeles principus, mēs attīstīsim centību un būsime gatavi grūtiem laikiem un neparedzētām situācijām (*Sal.pam. 6:8*). Ja mēs atturēsimies no parādu uzkrāšanas un naudas mīlestības, mēs kā kristieši varēsim piedzīvot priecīgas svētības, ko Dievs apsola uzticīgajiem (*Mal. 3:10–12*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Dievs var sniegt atvieglojumu jebkurā parādu situācijā. Tomēr vairumā gadījumu Dievs nodod parāda problēmas risinājumu mūsu rokās. Galu galā mēs esam Viņa pārvaldnieki un mums ir jārikojas saskaņā ar Viņa gribu un svētību.

Kā kristiešiem mums vajadzētu darīt visu iespējamo, lai nevienam neko nebūtu parādā (*Rom. 13:8*). Turklāt, raugoties no kreditora viedokļa, kristiešiem nevajadzētu ekspluatēt tos, kam nepieciešama finansiāla palīdzība. Bībeles mācība aicina mūs būt dāsniem un, ja iespējams, piedot tiem brāļiem, kuri nespēj nokārtot savas parādsaistības (*5. Moz. 15:1–4*).

Kopumā parāds ir sarežģīts fenomens ar personiskiem, sociāli vēsturiskiem un garīgiem aspektiem. Tāpēc mēs aprobežosimies ar dažiem praktiskiem padomiem, ko Bībele piedāvā par šo tēmu.

Bībeles principi, kā kļūt brīvam no parādiem

A daļa: Lieciet Dievu pirmajā vietā (*Mat. 6:33*).

1. Piešķiriet Dievam augstāko prioritāti (*Mat. 6:25–34*).

Dievs nevēlas, lai mēs būtu parādā, jo Viņš mīl savu kalpu labklājību (*Ps. 35:27*). Tāpēc jebkurā parādu krīzē vienmēr vispirms ir jāmeklē Dievs (*Ps. 105:4*). Parādiem varētu būt garīga izcelsme, un šādā gadījumā vajadzētu aizdomāties par nepieciešamību atzīt finansiālos grēkus, piemēram, zādzību un augļošanu (*Ec. 18:12, 13*); alkatību, kas ir

elkdievība (2. Moz. 22:12; Kol. 3:5); neuzticību līgumos (Rom. 1:31); naudas mīlestību (1. Tim. 6:10) un neticību attiecībā uz desmito tiesu un ziedojumiem (Mal. 3:7–10).

Tiem, kas ir novirzījušies no dievišķā plāna, ir jāatgriežas pie Dieva un jāatjauno derība ar Viņu (Ps. 50:14, 15; Mal. 3:7–12). Šiem cilvēkiem Dievs apsola atbrīvošanu un svētības. Sirsnīga vēlme darīt to, kas ir pareizi, liecina par žēlastības darbību, jo “Dieva laipnība tevi vada uz atgriešanos” (Rom. 2:4).

Mēs varam pildīt Dieva gribu (5. Moz. 28:1, 2) tikai tad, ja esam žēlastībā. Jo, kā saka Pāvils, “no žēlastības jūs esat pestīti ticībā, un tas nav no jums, tā ir Dieva dāvana. Ne ar darbiem, lai neviens nelielītos. Jo mēs esam Viņa darbs, Kristū Jēzū radīti labiem darbiem, kurus Dievs iepriekš sagatavojis, lai mēs tajos dzīvotu.” (Ef. 2:8–10). Ticībā, Dieva žēlastībā, mēs varam piesaukt dievišķo palīdzību, lai pārvarētu parādus. Tad mēs baudīsim Dieva svētības, kas “dara cilvēku bagātu bez sevišķām viņa paša pūlēm” (Sal.pam. 10:22).

2. Esī svēts un svētī svētās lietas.

Bībelē Dievs uz savu tautu raugās kā uz svētu, izredzētu un īpašu (2. Moz. 19:6; 1. Pēt. 2:9). Šis svētums izpaužas tad, kad Viņa tauta ievēro Viņa baušļus (5. Moz. 28:9).

Arī desmitā daļa ir svēta (3. Moz. 27:30–32), un ziedojumi ir svēti (4. Moz. 18:29). Šajos tekstos vārds “svēts” ir *kodesh*. Tātad desmitā daļa un ziedojumi ir *kodeš*, kas nozīmē “svētīti”, “nošķirti Kungam”.

Paturēt pie sevis desmito tiesu un ziedojumus nozīmē piesavināties svētas lietas, kas ir veltītas vienīgi Dievam, un tāpēc tās ir jāatdod Viņam (3. Moz. 5:15, 16). Vecās Derības Svētajos rakstos tika prasīta atlīdzība par aizturēšanu, pirms varēja notikt izpirkšana ar asinīm un pirms aizturētājs varēja saņemt piedošanu (3. Moz. 5:16). Tādējādi, kad tauta aizturēja desmito tiesu un upurus, tā nošķīrās no Dieva un nespēja gūt labklājību (Mal. 3:7–10), jo viņi bija apgānījuši svētās lietas. Dievs nemainās, un šis atlīdzināšanas princips attiecībā uz desmito tiesu un ziedojumiem (Mal. 3:6–8) joprojām ir spēkā.

“Steidzieties, mani brāļi un māsas, nest Dievam uzticīgu desmito tiesu un nest Viņam arī labprātīgu pateicības upuri. Ir daudzi, kas netiks svētīti, kamēr viņi neatlīdzinās desmito tiesu, ko ir aizturējuši.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 87. lpp.).

B daļa: Meklējiet palīdzību (Sal.pam. 15:22)

1. Lūdziet padomu no draugiem un profesionāliem.

Dažreiz ir nepieciešams atzīt parādsaistības un meklēt palīdzību pie draugiem un ģimenes locekļiem.

Ja parādsaistības ir radušās psiholoģisku traucējumu (oniomānijas) dēļ, ir jāmeklē ārstēšanās. Šādā gadījumā varētu būt noderīgi meklēt garīgo palīdzību pie sava mācītāja, ģimenes locekļiem vai uzticamiem draugiem. Lūdzot draudzīgu atbalstu šajā procesā, var atvieglot slogu un veicināt lēmumu atrisināt problēmu.

“Papriekš pazemība, tad gods!” (Sal.pam. 18:12, JT). Dieva ļaudīm būtu jāapsver priekšrocības, ko sniedz pieredzējušu cilvēku un finanšu un psiholoģijas profesionāļu gudrība un pieredze, jo “kam pulka padomnieku, tam nodomi piepildās.” (Sal.pam. 15:22, JT).

“Ja tie, kuru dzīve nav sekmīga, būtu labprātīgi pieņemt pamācības, tad viņi varētu piesavināties pašizlīdzības un stingras taupības ieradumu, un kļūstot par devīgiem izdalītājiem, nevis saņēmējiem, justos apmierināti.” — Elēna G. Vaita, *Liecības draudzei*, 3. sējums, 400., 401. lpp.

2. Lūdziet dievišķu palīdzību un gudrību.

Dievišķā palīdzība var nākt izšķirtspējas veidā. Bībelē gudra pārvaldība ir Dieva dāvana. Gudrais vīrs paziņo, ka “ar **gudrību** visas telpas pildās ar dārgām un pievilcīgām bagātībām.” (*Sal.pam. 24:4, NKJV, izcēlums pievienots*). Tāpat kā apustulis iesaka “dzīties pēc vislielākajām dāvanām” (*1. Kor. 12:31*), arī mēs varam lūgt Viņam gudrību, lai Viņš rūpētos par mūsu finansēm, īpaši ekonomisku grūtību laikā. Šo gudrības meklējumu iesaka Jēkabs (*Jēk. 1:5*).

Vārds “zināšanas” Salamana pamācībās 24:4 nozīmē uztveri, spēju un izšķirtspēju biznesa darījumos. Tāpēc pirms materiālās labklājības Bībelē ir pamatoti biznesa principi, kā uzlabot naudas pārvaldību, ko Dievs ir licis mūsu rokās.

C daļa: Ko iedvesmots padoms saka par taupīšanu (*Sal.pam. 6:8*)

Esi kā skudra, kas vasarā gatavo barību ziemai. Vienmēr noliec naudu uzkrājumiem. Ietver budžetā regulāru šim mērķim atvēlētu procentuālo daļu.

Uzkrājumu veidošana nākotnei bija gudrs padoms, ko Dievs deva Jāzepam Ēģiptē (*1. Moz. 41:46, 47*). Veiciet uzkrājumus, lai jums pietiktu līdzekļu nākotnei vai krīzes situācijai. Netērējiet, ja jums tas patiešām nav nepieciešams. “No augstākā līdz zemākajam, Dieva darbiniekiem ir jāmacās taupīt.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 268. lpp.).

D daļa: Sastādiet budžetu (*Lūkas 14:28–30*)

Budžets ir finanšu plānošanas rīks, lai pārvaldītu ienākumus un izdevumus. Budžeta veidošana ir svarīga, jo bez plānošanas nav iespējams cerēt uz panākumiem jebkurā pasākumā.

“Jums jāuzmanās, lai jūsu izdevumi nebūtu lielāki par ienākumiem.” (Elēna G. Vaita, *Kristiešu māja*, 375. lpp.).

Kad gatavojat budžetu, lūdziet. Plānojiet, liekot Dievu pirmajā vietā (*Mat. 6:33*). Esiet reālisti un konsultējieties ar pārējiem ģimenes locekļiem par to, kas ir vislabākais visiem ģimenes locekļiem. Bībele stingri nosoda tos, kuri nerūpējas par savējiem: “Ja kāds negādā par savējiem un visvairāk par saviem mājas ļaudīm, tad viņš ir aizliedzis ticību un ir ļaunāks par neticīgu.” (*1. Tim. 5:8*). Savā budžetā iekļaujiet mazāk veiksmīgo vajadzības, jo rūpes par viņiem ir daļa no “tīras un neapgānītas kalpošanas Dieva Tēva priekšā” (*Jēk. 1:27*).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Palūdziet kādam klases loceklim skaļi nolasīt tālāk minēto citātu. Pēc tam kopā ar klasi pārrunāiet tālāk uzdotos jautājumus.

“Daudzi, ļoti daudzi nav sevi tā audzinājuši, lai spētu savus izdevumus iekļaut ienākumu robežās. Viņi nemācas piemēroties apstākļiem un aizņemas, un atkal aizņemas, līdz parādi tos sāk nomākt, kā rezultātā tie kļūst mazdūšīgi un nonāk izmisumā.” — Elēna G. Vaita, *Kristiešu māja*, 374. lpp.

1. Iepriekš minētajā fragmentā ir atsauce uz parādsaistību sociālo stāvokli, kas kļūst aizvien izplatītāks. Kādā veidā plaši izplatītais parādsaistību fenomens var likt daudziem noticēt, ka parādsaistības ir normālas un pat pieņemamas, neskatoties uz bēdām un nebrīvi, ko parādsaistības parasti rada? Kā mums reaģēt uz šo situāciju? (*Lasiet Rom. 12:1, 2.*)
2. Dievišķajā derībā Dievs apsola, ka Viņa tauta nebūs parādā citiem (*5. Mozus 28:1, 2*). Viņš arī noteica parādniestu atbrīvošanu no saviem kreditoriem ik pēc septiņiem

gadiem (5. Moz. 15:1–4). Dievišķais plāns bija novērst nabadzību, lai nebūtu parādu (5. Moz. 15:4). Kāpēc dievišķais plāns attiecībā uz Israēlu parādu ziņā netika papildīts (Mal. 3:6–10)? Kādā veidā tas varētu notikt ar mums? Paskaidrojiet. Kā mēs varam izvairīties no šī slazda mūsdienās?

3. Daži iespējamie parādu avoti:

- a. Parādi, kas ir ārpus mūsu kontroles, ko izraisa dabas katastrofas, slimības un kari.
- b. Personīgā neaizsargātība, ko rada finanšu gudrības un pieredzes, spēju vai pamācību trūkums.
- c. Sliktu ieradumu, lielīšanās un izšķērdības radīta pašapmierinātība.
- d. Nepieciešamie aizņēmumi, kas var rasties noteiktu uzņēmējdarbības ieguldījumu, mājokļa un bērnu izglītības dēļ.

Ņemot vērā iepriekš minētos punktus, pajautājiēt klases dalībniekiem, no kuriem parādiem ir iespējams izvairīties un kurus var attaisnot. Kāpēc?

Dārgumu glabāšana debesīs

I DAĻA — PĀRSKATS

Noa ir piemērs tam, kurš krāja mantas debesīs. Viņš staigāja kopā ar Dievu un ticībā ieguldīja līdzekļus, lai uzbūvētu šķirstu uz sauszemes. Brīdinot pasauli, lai glābtos no iznīcības lietūs fenomena dēļ, kas tolaik vēl nepastāvēja, Noa izglāba sevi un savu ģimeni, mantojot visu zemi (1. Moz. 6:14–18). Arī Ābrahāms, ticēdams, devās ceļā, nezinādams, kurp dodas, palaujoties uz to, ka no viņa neauglīgās sievas radīsies ļaužu pulks (1. Moz. 11:30; 1. Moz. 17:16). Vēlāk Ābrahāms ņēma līdzīgu savu vienīgo dēlu un lielāko dārgumu, lai to upurētu (1. Moz. 22:9; Ebr. 11:17). Mozus, princis, atteicās no Ēģiptes valstības, jo viņš pareizi saprata, ka ciešanas Dieva dēļ ir izdevīgākas nekā zemes bagātības un baudas (Ebr. 11:24–27).

Bet mīlestība uz bagātību var izdzēst Vārdu no cilvēku sirdīm (Mat. 13:22). Lata piemērs, kas devās uz pārtikušo Sodomu, un Jēkaba piemērs, kas izmantoja viltu, lai iegūtu pirmsdzimības tiesības, abiem beidzās ar zaudējumiem un ciešanām. Pēc grēku nožēlošanas Lats tika izglābts, un viņa vārds tika saglabāts starp taisnajiem (2. Pēt. 2:7). Vēlāk daži viņa pēcnācēji tika uzpotēti mesiāniskajā ciltsrakstā (1. Moz. 19:30, 37; Rutes 4:10; Mat. 1:5). Jēkabs ar lūgšanu un raudāšanu kļuva par Israēlu, izredzētās tautas tēvu (Jes. 12:4, 5; 1. Moz. 32:28). Visi šie vīri uzvarēja ticībā, galu galā visu veltot Kunga lietai. Arī mūsu sirdīm jābūt veltītām Kungam (Mat. 6:19–21).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Dārgums Dievam

Jēzus mums iesaka krāt mantas debesīs (Mat. 6:19, 20). Bet kā mēs to darām? Viens no veidiem ir ieguldījumi. Kad mēs ieguldām draudzē un labdarībā, atzīstot šos Dieva valstības aspektus uz zemes, mēs ieguldām debesīs.

A. Ieguldījums

“Šīs zemes bagātības, pareizi izlietotas, ir svētība. Tiem, kam tās pieder, jāatzīst, ka tās viņiem aizdevis Dievs, un priecīgi jāatdod savi līdzekļi, lai veicinātu Viņa darbu.” (Elēna G. Vaits, *Liecības draudzei*, 1. sējums, 141. lpp.).

1. Tas, kur atrodas mūsu manta (mūsu dārgumi), norāda uz mūsu sirds lojalitāti un prioritātēm (simpātijām, nodošanos un vēlmēm) (Mat. 6:21). Tiem, kas mīl naudu, tās nekad nebūs par daudz (Sal.māc. 5:10). Pāvils saka, ka šī mīlestība ir visa ļaunuma sakne (1. Tim. 6:10). Tas, kā mēs izmantojam naudu, ir uzticības pārbaude mūžībai (Lūk. 16:10, 11). Bet, ja mūsu nauda tiek ieguldīta tikai laicīgās lietās, mēs mīlēsim mamonu vairāk par Dievu (Lūk. 16:13). Dievs vēlas mūsu sirdis (Sal.pam. 23:26), un mēs varam tās piedāvāt Viņam, ieguldot Viņa darbā. Tā mēs iegūsim “draugus” starp tiem, kas mūs uzņems “mūžīgajos mājokļos” (Lūk. 16:9), kur mēs mīlēsim un kalposim Dievam, nevis mantai (Lūk. 16:13).

2. Dievišķais pilnvarojums pasludināt pestīšanu visām tautām (Mat. 28:18–20) ir visaptverošs. Ir nepieciešami lieli ieguldījumi.

Runājot par grēku, debesis ieguldīja Jēzus asinis mūsu glābšanā. Jēzus, Jērs, kas tika nokauts pirms pasaules radīšanas (1. Pēt. 1:18, 19), deva apsolījumu, ka Svētais Gars paliks vienmēr ar mums kā mūsu pestīšanas garantija (Ef. 1:13, 14). Mocekļu asinis ir visdārgākais ieguldījums, kas tika izlietas par Dieva Vārdu (Atkl. 6:9, 10). Mirušie Kristū ir ieguldītāji, kas gaida mantojumu, kas ietver grēka galu un visu lietu atjaunošanu (2. Pēt. 3:13; Atkl. 21:1–7).

Mūsu dzīves un mantas ieguldīšana evaņģēlija izplatīšanā (*Mat. 28:19*) caur ticību ir drošs veids, kā uzkrāt mantas debesīs.

B. Labu investīciju piemēri

1. Ieguldīšana, neskatoties uz pretestību

Pretestība ticībai nāk no ārienes vajāšanu veidā (*2. Tim 3:12*) un garīgi ļauno spēku uzbrukumu veidā (*Ef. 6:11, 12*). Bet no iekšienes cilvēka daba rada iekāri un grēku, kas noved nāvē (*Jēk. 1:14, 15*). Tas ir tāpēc, ka neatjaunotā sirds nav no Tēva, bet no pasaules (*1. Jņ. 2:15, 16*). Bībeles piemēri norāda uz situācijām, kad Dieva apsoliņumu piepildīšanās šķita neiespējama iekšējas un ārējas pretestības dēļ. Taču ticīgie palika nelokāmi, pildot Dieva pavēles, un viņi uzvarēja.

2. Noa (1. Mozus 6)

Noa un viņa ģimene izjuta sociālo spiedienu pielāgoties valdošajiem uzskatiem, jo viņu brīdinājumi par gaidāmo ūdens plūdu izraisīto postījumu bija pretrunā ar faktu, ka lietus vēl nekad nebija lijis. Viņus vajāja un izsmēja tie, kuriem tajā laikā bija zinātniskas zināšanas, kas bija pretrunā ar dievišķo paredzējumu. Taču ticība ne vienmēr paļaujas uz zinātni vai pierādījumiem, kā arī ne vienmēr ir saskaņā ar tiem.

Noas laika pasaule neklūdījās attiecībā uz dabas zīmēm. Tā vienkārši neticēja Dieva atklāsmei. Pirmsplūdu iedzīvotāji savu mantu (un sirdi) ielika šajā zemē, un tur bija atšķirība starp dzīvību un nāvi.

Nepietiek ar to, ka mums ir taisnība un ka esam saskaņā ar zinātni un sabiedrības viedokli. Ir **jāzina** un **jāpilda** Dieva griba.

Arī Noa un viņa ģimene droši vien izjuta lielu psiholoģisku stresu, ko izraisīja apziņa par nenovēršamo planētas iznīcību un valdošā reakcija. Noa spēja izturēt spiedienu, tikai dzīvojot ticībā un no visas sirds paklausot Dieva dotajai misijai.

3. Ābrahāms (1. Moz. 12:1–9)

Ābrahāms sava ilgā ceļojuma laikā saskārās ar nezināmo, šķirtību no ģimenes un klejotājdzīves briesmām. “Zinātniskie” pierādījumi liecināja pret to, ka viņš kļūs par daudzu cilvēku tēvu, jo gadi gāja un Sāra palika neauglīga.

Atkal mēs redzam piemēru par bailēm iekšienē un pretēju pierādījumu ārpusē, kas karo pret Dieva vārdu. Galu galā Ābrahāms ieguldīja Dieva dotajā misijā. Viņš krāja savas mantas debesīs, ieguldot visu Dieva dotajā darbā, un, pateicoties Īzāka brīnumainajai piedzimšanai, kļuva par daudzu ļaužu tēvu.

4. Mozus (2. Moz. 3:1–4:16)

Mozus bija kautrīgs, bet devās runāt ar pasaules lielāko valdnieku; bez armijas Mozus devās pieprasīt vergu atbrīvošanu. Bez pārtikas un ūdens Mozus šķērsoja tuksnesi kopā ar vairāk nekā miljonu vīriešu, sieviešu, bērnu un dzīvnieku. Ar vienkāršu spieķi Mozus darīja pārdabiskus brīnumus, kurus viņam bija pilnvarojis darīt Dievs. Atsakoties no pasaules lielvalsts troņa, Mozus atteicās no vislielākās zemes bagātības, kādu jebkad kāds varētu vēlēties, un sakrāja mantas debesīs.

C. Slikto ieguldījumu piemēri

1. Psiholoģiski cilvēki dod priekšroku tūlītējai savu vēlmju un neatliekamo vajadzību apmierināšanai vai tām vajadzībām un vēlmēm, kas ir acu priekšā. Patiesībā atlikta cerība mazina drosmi (*Sal.pam. 13:12*). Tādēļ ir nepieciešama pacietība, lai gaidītu Dieva apsoliņumu piepildīšanos saskaņā ar Viņa perfekto laiku (*Rom. 8:25*). Cilvēki tiecas pēc tūlītēja apmierinājuma, gribēdami pasteidzināt apsoliņumu piepildīšanos un savu cerību sasniegšanu.

Jēkabs un Lats dažos dzīves posmos bija tuvredzīgi. Rezultātā viņi bija spiesti ciest zaudējumus, līdz nodeva visu Kristum un pieņēma dievišķo žēlastību.

Ne vienmēr mēs saņemam tūlītēju atbildi uz savām lūgšanām un ne vienmēr viss notiek tā, kā mēs vēlētos. Šādos brīžos ir piemērots šāds padoms: “Ejiet pa ticības šauru dēli. pilnīgi uzticieties Kunga apsolījumiem. Uzticieties Dievam, kad ir tumsa. Tad ir laiks, lai ticētu.” Elēna G. Vaita, *Liecības draudzei*, 1. sējums, 167. lpp.

2. Dievs izredzēja Jēkabu kļūt par to derības apsolījumu un svētību mantinieku, kas pēc dzimšanas tiesībām piederēja Ēsavam. Tā vietā, lai paļautos uz providenci, ka tā pārvarēs viņa liktenim traucējošos šķēršļus, Jēkabs piekrita mātes viltīgajam plānam melot un nozagt viņa brālim piederošās pirmdzimtības tiesību svētības (*1. Mozus 27*). Bez ticības kontrolējošā spēka Jēkabs bija vieglprātīgs oportūnists, kurš par jebkuru cenu steidzās panākt rezultātu, ko uzskatīja par izdevīgu. Pēc Bēteles (*1. Moz. 28:11–22*) Jēkabu aizkustināja un pārveidoja vīzija par Kāpnēm, kas savieno debesis un zemi (Jāņa 1:51). Cīnoties pie Jabokas straute (*1. Moz. 32:24–29*), pēc ilgām raudām un lūgšanām (*Hoz. 12:4, 5*), viņam tika dots vārds Israēls. Vārda maiņa iemūžināja par viņa cīņu ar Dievu un tās iznākumu uzvarā. Jēkaba uzvara simbolizē izglābto pieredzi.

3. Ambiciozais Lats meklēja labuma un peļņas apsolījumu. Viņš izvēlējās pilsētu pie labākā tirdzniecības ceļa, ar zaļiem līdzenumiem un lielu patērētāju tirgu. Viņš apmetās uz dzīvi ļaunajā pilsētā Sodomā, atsakoties no Ābrahāma klejotāja dzīvesveida (*1. Moz. 13:10–13*). Galu galā Lats zaudēja visu savu materiālo īpašumu un daļu savas ģimenes. Tā kā viņa sapņi par labklājību bija sabrukuši, viņš bija spiests bēgt uz kalniem kopā ar savām divām meitām savas tuvredzīgās izvēles dēļ (*1. Moz. 19:15–30*).

Jēzus aicinājums ir aktuāls arī šodien: paļaujieties uz Dieva providenci un krājiet mantas debesīs (*Mat. 6:19–21*). Ieguldiet evaņģēlija sludināšanā, kamēr vēl ir laiks.

“Tagad viņiem paveras laba iespēja izlietot savus līdzekļus cietošās cilvēces vajadzībām un arī patiesības virzīšanai uz priekšu.” Elēna G. Vaita, *Liecības draudzei*, 1. sējums, 638. lpp.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Palūdziet kādam no klases locekļiem skaļi nolasīt tālāk minētos citātus. Pēc tam kopā ar klasi pārrunāriet zemāk uzdotos jautājumus.

Ticība un pacietība

“Ir daudzi, kas kļūst nemierīgi, ja nezina, kā viss beigsies. Viņi nevar paciest neskaidrību un nedrošību un savā nepacietībā atsakās gaidīt, lai redzētu Dieva plānu piepildīšanos.” Elēna G. Vaita, *Sentēvi un pravieši*, 687. lpp.

Apstākļu spiediens lika Latam un Jēkabam meklēt panākumus, negaidot Dieva noteikto laiku.

1. Kādus piesardzības pasākumus mums vajadzētu veikt, lai tas, kas notika ar Latu un Jēkabu, nenotiktu ar mums?
2. Kā pacietība gaidīt uz Dievu, nemitīgi nemeklējot materiālo nodrošinājumu, veicina uzticību desmitā tiesā un ziedojumos?
3. Vai jums šķiet, ka kļūstat nemierīgi, kad nevarat uzreiz uzzināt lietu iznākumu? Kā jums šķiet, kāpēc pacietīgi izturēt dzīves neskaidrības un gaidīt Dieva glābšanu daudziem no mums ir tik grūti? Kā nepacietība traucē ticībai? (*Ebr. 11:1, 2, 6; Ebr. 6:15; Ebr. 10:36*). Kāpēc, jūsuprāt, tas tā ir?

Ticība un darbi

“Kas tagad pieķeras savai zemes mantai un Dieva aizdoto pareizi nepārvalda, pazaudēs savu mantu Debesīs, pazaudēs mūžīgo dzīvību.” — Elēna G. Vaita, *Liecības draudzei*, 1. sējums, 174. lpp.

Glābšana notiek ticībā (Ef. 2:8–10).

1. Kā uzticība desmitā tiesā, ziedojumos un palīdzēšana tiem, kam tas ir nepieciešams, veicina sadraudzību ar Dievu un atklāj uzticēšanos Viņa providencei?
2. Kā uzticība desmitajā tiesā un ziedojumos ietekmē mūsu ticību?

Vismazākajam no šiem

I DAĻA — PĀRSKATS

Dievs vēlējās svētīt Savu tautu, lai tās vidū nebūtu nabagu (5. Moz. 15:4). Tomēr nabadzība pastāvēs vienmēr (5. Moz. 15:11; Mat. 26:11). Tādēļ Glābēja misija ietvēra garīgu un materiālu palīdzību tiem, kuri cieta finansiāli (Lūk. 4:18, 19; Lūk. 7:19–22). Mīlēt citus un palīdzēt tiem, kas nonākuši trūkumā, ir dievišķs bauslis tiem, kas seko Glābējam (5. Moz. 15:11).

Labdarība Israēlā bija kolektīvs un individuāls pienākums, kā redzams no prakses ļaut zemei atpūsties ik pēc septiņiem gadiem (2. Moz. 23:10, 11), no ražas novākšanas (3. Moz. 23:22) un izsalkušo tiesībām paēst no sveša lauka (5. Moz. 23:25). Raksti māca mums būt aktīviem labdarībā (Ījaba 29:12–16; Jes. 58:6–8), jo šī darbība ir tīras un neapgānītas reliģijas sastāvdaļa (Jēk. 1:27). Mīlestība pret neaizsargātiem nes dievišķas svētības (Sal.pam. 28:27, Ps. 41:1). Kad palīdzam nelaīmē nonākušajiem, mēs palīdzam arī Kungam to cilvēku personā, kuriem palīdzam (Mat. 25:35–40).

Ījabs bija taisns, jo viņš mīlēja nabagos un palīdzēja viņiem tā, it kā tie būtu viņa ģimenes locekļi (Ījaba 29:16). Apustuļi atstāja visu, lai sekotu Glābējam (Mat. 19:27), savukārt bagātais jauneklis, atsakoties ziedot savu īpašumu nabagiem, atteicās no perspektīvas kļūt par mācekli, jo viņa mīlestība uz bagātību bija augstāka (Mat. 19:16–22).

Tāpat kā uzticība desmitā tiesā un ziedojumos norāda uz atgriešanos pie Dieva (Mal. 3:6–10), arī palīdzība vājiem un maznodrošinātiem norāda uz autentisku garīgu pieredzi, kā to rāda Caķeja atgriešanās (Lūk. 19:1–10).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Saskaņā ar Dieva pilnīgo plānu visiem vajadzētu baudīt dievišķo apsolījumu pārpilnību (5. Moz. 15:4), taču nepaklausības dēļ vienmēr pastāvēs nabadzīgie. Šajā kontekstā mēs esam aicināti atvērt savu roku trūkcietējiem (5. Moz. 15:11).

Šajā nolūkā aplūkosim Bībeles jēdzienus par nabadzību un labdarību, kas ir diezgan plaši, un centīsimies saprast to nozīmi mūsu dzīvē.

Vismazākais no šiem (lasiet Mat. 25:35–40)

1. Visi, kas cieš

No Bībeles rakstvietām ir iespējams noteikt cietēju šķiras, kam bija nepieciešama aizsardzība. Izmantojot vienkāršu grupēšanas koncepciju, nabadzīgie bija:

- (a) tie, kuri nespēja nodrošināt savas materiālās vajadzības un tādējādi nevarēja dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi sabiedrības noraidījuma vai aizspriedumu dēļ (piemēram, ieslodzītie, trūcīgie un cittautieši);
- (b) tie, kuri nelabvēlīgu apstākļu dēļ ārkārtīgi cieta no ekonomiskā trūkuma (nabadzīgie, slimie, izsalkušie, izslāpušie, kailie, trūcīgie un nožēlojamie);
- (c) cilvēki ar fiziskiem ierobežojumiem (mēmi, aklie un klibie);
- (d) tie, kas bija emocionāli nomākti un, iespējams, psiholoģiski nespēja par sevi parūpēties bez citu palīdzības (garā salauztie, garīgi slimie un mirstošie);
- (e) savu kļūdu, apspiestības un netaisnības upuri (sabiedrības izstumtie, trimdinieki, ieslodzītie, netaisnības, brutalitātes un ekspluatācijas upuri);

(f) tiem, kam bija vajadzīga palīdzība, lai sāktu dzīvi no jauna (*lasiet 3. Moz. 23:22; 5. Moz. 15:11; Lūk. 4:18, 19; Jes. 62:1, 2; 5. Moz. 15:11; Īj. 29:12–16; Mat. 11; Lūk. 7:20–22; Mat. 25:35–40*).

Nabadzības apstākļiem un jautājumam par to, vai cietējs ir atbildīgs par savu nabadzības stāvokli, nav nozīmes. Tāpat arī jautājums par to, vai šāda persona ir pelnījusi saņemt palīdzību vai nē. Pat cilvēkam no konkurējošas tautas vajadzētu būt Dieva mīlestības objektam, izrādot tam žēlsirdību, kā to redzam atklātu līdzībā par samarieti (*Lūk. 10:28–37; Lūk. 17:16–18; Jāņa 8:48*).

2. Glābējs, tuvs radnieks

Vecajā derībā Glābējs bija tuvs radnieks, kuram bija pienākums glābt un atbrīvot ģimenes locekli no verdzības, nabadzības un trūkuma. Šis pienākums ietvēra arī tuvā radnieka pienākumu apprecēt sava brāļa bezbērnu atrašanos, neļaujot viņai nonākt trūcībā (*3. Moz. 25:25, 48, 49; 5. Moz. 25:5; Rutes 2:20*). Jūdi šo pienākumu parasti saprata kā attiecināmu tikai uz izredzētās tautas locekļiem.

Tomēr stāstā par samarieti Jēzus parāda, ka ideja par radnieku, kas palīdz savam brālim, nav saistīta ar asinsradniecības, reliģijas vai tautības saitēm. Samarietis — svešzemnieks un nicināts —, kurš šajā stāstā ir izpircējs (glābējs), ir tuvs radnieks piekautajam ebrejam, kurš tika pamests nomirt ceļa malā (*Lūk. 10:29–37*). Pienākums mīlēt savu tuvāko ir daļa no diviem lielajiem baušļiem (*Lūk. 10:27, 28*), uz kuriem balstās visa bauslība un praviešu raksti. Šis pienākums nozīmē arī to, ka mums ir jāmīl vienam otru, jo visi kādā brīdī esam tuvinieki (glābēji). Vārds “tuvākais” atsauc atmiņā līdzjūtīgu un praktisku mīlestību, ko Dievs pavēlēja izrādīt Israēla ģimenēm. Šī mīlestība ir jāattiecina uz visu cilvēci kopumā.

Dievs sūtīja savu Dēlu pasaulē (*Jāņa 3:16*), lai glābtu bez jebkādas diskriminācijas. Jēzus ir augstākais Radnieka–Atpircēja piemērs, mūsu tuvākais radnieks, kurš nāca, lai glābtu mūs no nožēlojamības, ciešanām un mūžīgās pazušanas. Viņa piemēram vajadzētu būt par standartu mūsu cilvēciskajām attiecībām, īpaši draudzē un saistībā ar nabagiem un cietušiem. Tāpēc mums nevajadzētu liegt palīdzību nevienam cilvēkam, bet piedāvāt ēdienu un ūdeni pat saviem ienaidniekiem (*Sal.pam. 25:21, 22; Rom. 12:20, 21*). Tomēr atcerieties, ka, cik vien iespējams, labdarības mērķis ir motivēt un ļaut cilvēkam rūpēties pašam par sevi.

Tie, kas cieš no vajāšanām savas ticības dēļ, arī ir Dieva īpašie bērni, no kuriem ir izveidota debesu valstība (*Mat. 5:10, 11*).

Veidi, kā palīdzēt nabadzīgajiem

Iespējams, jūs esat dzirdējuši, ka daži kritizē labdarību kā līdzekli, ar kura palīdzību valdošās šķiras kontrolē nabadzīgos, vai kā stratēģiju, lai izvairītos no konflikta rašanās starp kapitāla un darba spēkiem. Citi uzskata, ka labklājība pastiprina ubagošanu un parazitisku atkarību, pretstatā rehabilitācijas centieniem, kas vērsti uz iespēju un attīstības nodrošināšanu indivīdiem.

Tomēr Raksti iesaka veikt tūlītējus palīdzības pasākumus (*5. Moz. 15:11; Jes. 58:6, 7*), lai palīdzētu trūkcietējiem, virzot tos uz ekonomisku atveseļošanos. Lai kādi pasākumi tiktu pieņemti, nabadzīgajiem un cietušajiem sniegtajai palīdzībai jābūt aizsargājošai. Tas nozīmē, ka palīdzība trūkcietējiem nedrīkst radīt nevajadzīgu atkarību no tiem, kas palīdz, un jācenšas pasargāt no ekspluatācijas (*5. Moz. 15:1, 2; 3. Moz. 25:9–19*). Šāds rehabilitējošs atveseļošanas plāns ietver rūpes par trūkcietēju emocionālo un garīgo atjaunošanu, vienlaikus respektējot viņu cieņu (*Jes. 58:6–8; Lūk. 4:16–19*).

Kā palīdzēt

1. **Izjūtiēt vēlmi piedalīties.** Draudzes locekļi var pieņemt personīgu atbalsta plānu, lai palīdzētu kādam, kam tas ir nepieciešams. Var arī kopīgi strādāt kā brīvprātīgie draudzes vadītā izglītojošā projektā, lai izkoptu dzīves prasmes un personības attīstību.
2. **Īpašs fonds, kas paredzēts trūcīgajiem.** Katrs draudzes loceklis var atvēlēt īpašu summu vai procentuālu daļu no ģimenes budžeta, lai regulāri palīdzētu cilvēkiem, kam nepieciešama palīdzība, kā arī lai piedalītos savas draudzes vadītos labklājības un attīstības projektos.

Katra ticīgā rīcībā esošajai naudai ir jābūt sadalītai trijās vienādās daļās: a) vispirms Dievam caur desmito tiesu un ziedojumiem (*Mal. 3:8–10; Mat. 6:33*); b) ģimenei (*1. Tim. 5:8*) un c) trūcīgajiem (*Gal. 2:10; Jēk 1:27*). Tomēr ir svarīgi atcerēties, ka “desmitā tiesa ir atvēlēta īpašam mērķim. Tā nav jāuzskata par fondu trūkumcietējiem. Tā ir īpaši jāvelta to cilvēku atbalstam, kuri nes Dieva vēsti pasaulē, un to nedrīkst novirzīt no šī mērķa.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 103. lpp.).

Papildus svētnīcas upuriem Bībele norāda uz labdarības nodrošinājumu no citiem resursiem, piemēram, no vārpu neuzlasīšanas (*5. Moz. 24:19–22; Sal.pam. 19:9, 10*), tiesībām sagādāt pārtiku no sveša lauka (*5. Moz. 23:24, 25*) un brīvprātīgām iniciatīvām (*Sal.pam. 29:7; Jes. 58:7*).

No visa pieauguma (*5. Moz. 14:28, 29; 5. Moz. 26:12, 13*) bija ziedojums, ko israēlieši sauca par “otro desmito tiesu” (ebr. *ma'aser sheni*), kas tika atvēlēts ģimenes reliģiskajiem izdevumiem un labdarībai.

Katram dievbijīgam israēlietim Jeruzalemē bija jāziedoda viena desmitā daļa no savas zemes sniegtā pieauguma kā otrā desmitā tiesa. (Joachim Jeremias, *Jerusalem in the Time of Jesus: An Investigation Into Economic and Social Conditions During the New Testament Period* [Philadelphia: Fortress Press, 1969], 28., 57. lpp.).

Lasiet Elēnas G. Vaitas teikto par otro desmito tiesu grāmatas *Sentēvi un pravieši* nodaļā “Dieva gādība par trūcīgajiem” (530. lpp.).

3. **Rūpes par nabagiem — Dieva taisnības pazīme kristieša dzīvē.** Mums ir jābūt vairāk nekā reliģioziem, jo Ījabs, bagātais jauneklis un Čaķejs bija bagāti un reliģiozi. Viņu stāsti rāda — gan labāk, kā tas ir Ījaba un Čaķeja gadījumā, gan sliktāk, kā tas ir bagātā jauneklā gadījumā, — ka attiecībā uz bagātību mūsu garīgo dzīvi nedrīkst noteikt ne bagātības svētība, ne arī reliģioza izlikšanās, bet patiesa atbilde uz dievišķo pavēli palīdzēt nabadzīgiem un nelaimīgiem.

Šo trīs vīru stāstos uzsvars tiek likts uz viņu garīgo pieredzi, nevis uz trūcīgajiem, kas saņemtu viņu labdarību. Bībeles liecība trijos stāstos izceļ katra varoņa garīgo stāvokli, kā atsauci izmantojot labdarību.

Ījabs saprata, ka labdarība bija Dieva taisnība viņa dzīvē (*Ījaba 29:12–16*). Čaķeja atgriešanās bija acīmredzama, kad viņš nolēma atdot visu, ko bija paņēmis, un pusi no sava īpašuma atdot nabagiem (*Lk 19:1–10*). Bagātajam jauneklim visa īpašuma atdošana nabagiem bija iespēja kļūt par ķēniņu Ķēniņa mācekli un, iespējams, glābt savu dzīvību no Jeruzālemes iznīcināšanas aptuveni četrdesmit gadus vēlāk. Starp jaunekli un pestīšanu bija savas mantas atdošana nabagiem (*Mat. 19:16–22*). Skumji teikt, ka jauneklis vairāk novērtēja savu īpašumu nekā To, kurš viņam deva spēku iegūt bagātību.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Rūpes par nabagiem ir Dieva derības bauslis (5. Moz. 15:7) un šķīstas reliģijas izpausme Dieva priekšā (Jēk. 1:27).

1. Kas ir kopīgs desmitās tiesas bauslim un kristīgajai labdarībai?
2. Kādas ir atšķirības un līdzības starp labdarību un kristīgo labdarību? (1. Kor. 13:1–3).

Mēs palīdzam Kristum, kad rūpējamies par tiem, kas cieš (Mat. 25:35–46).

Palūdziet kādam klases loceklim skaļi nolasīt zemāk minēto citātu. Pēc tam pārrunāji ar klasi jautājumus, kas seko.

“Es redzēju, ka Dieva aizgādība ciešām kristīgas radniecības saitēm savieno ar savu draudzi atraitnes, bāreņus, aklus, nespēcīgus, kroplus un dažādus citus nelaimīgus cilvēkus. Tā Kungs pārbauda savus ļaudis un attīsta viņos pareizu raksturu.” — Elēna G. Vaita, *Liecības draudzei*, 3. sējums, 511. lpp.

Kāpēc ir svarīgi saprast žēlsirdības jēdzienu kā mīlestības bausli, nevis kā izvēles iespēju mūsu kristīgajā dzīvē? Kādā veidā žēlsirdība padara mūsu ticības apliecību patiesu?

“Pie Kristus kreisās rokas stāvošie, kas bija izturējušies nevērīgi pret Viņu nabagu un cietēju personā, neapzinājās savu vainu. Sātans tiem bija laupījis acu gaismu tā, ka tie nespēja saskatīt, ko ir parādā saviem brāļiem. Tie vienmēr bija nodarbināti paši ar sevi un neraizējās par citu vajadzībām.” (Elēna G. Vaita, *Laikmetu Ilgas*, 639. lpp.).

Kāpēc mēs nevaram Dieva priekšā apgalvot, ka nezinājām, cik liels ir mūsu pienākums pret trūcīgajiem un cietējiem? Tagad, kad mēs zinām, kāda būs mūsu reakcija turpmāk?

Panākumu plānošana

I DAĻA — PĀRSKATS

Raksti māca, ka mums ir jākalpo Kungam jau no jaunības (*Sal.pam. 12:1*), strādājot centīgi (*Sal.pam. 14:23; 2. Tes. 3:8*) un ar visiem spēkiem (*Sal.pam. 9:10*). Turklāt mums ir jāmeklē Kunga padoms visā, ko esam iecerējuši paveikt (*Sal.pam. 3:5*).

Kad mēs meklējam Kunga padomu, Viņš vada mūsu ceļus (*Sal.pam. 3:6*). Šī dievišķā vadība ir svarīga, lai veidotu veiksmīgu ģimeni ar apdomīgu dzīvesbiedru no Kunga (*Sal.pam. 19:14; 2. Kor. 6:14, 15*).

Tomēr pat tad, ja visu darām pareizi, mūsu ticību dievišķajai vadībai var pārbaudīt neparedzēti apstākļi, kurus cilvēciski nevar izskaidrot un kuri ir ārpus mūsu kontroles. Šādi pārbaudījumi var notikt laulības strīdu, mantas vai veselības zaudēšanas, kā arī tuvinieku nāves dēļ (*Sal.māc. 5:13, 14; Ījaba 2:2–8*). Mēs varam būt pateicīgi, ka Kunga vadība ir atjaunojoša arī šādu grūtību laikā un pēc tām (*Joz. 1:9; Jāņa 16:33; Ebr. 13:5*). Ja grūtības mums kaut ko māca, tad tā ir rūgta mācība, ka panākumi un materiālā labklājība, lai arī vēlams, var tikt atņemta bez brīdinājuma. Tādējādi, raugoties no Bībeles perspektīvas, ar bagātību un īpašumiem nepietiek, lai definētu panākumus. Daudz lielāki dārgumi ir apmierinātība (*Sal.pam. 15:16; 1. Tim. 6:6, 8*), kalpošana Kungam ar prieku (*Lūk. 1:47; Ps. 126:3*) un paļaušanās uz Viņa providenci (*Mat. 6:24–34; Ps. 37:25*).

Kad Dievs dāvā materiālo labklājību, Viņš sagaida, ka tiks pagodināts ar to, ko Viņš mums dod (*Sal.pam. 3:9, 10*). Kā šāda dāsnuma saņēmējiem mums vienmēr jāpatur prātā, ka patiesi panākumi nav atkarīga no bagātības, pat ja tā ir Dieva dāvāta. Patiesš panākums nozīmē būt uzticamam pārvaldniekam neatkarīgi no apstākļiem, kādos mēs atrodamies. Labklājībā, nelaimē, veselībā vai slimībā mums ir jābūt uzticīgiem līdz nāvei, lai mēs galu galā varētu mantot dzīvības vainagu (*Atkl. 2:10*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Panākumus dzīvē var definēt dažādos veidos, atkarībā no cilvēka atskaitei sistēmas vai no izplatītajām kultūras koncepcijām. Ja panākumus mēra tikai pēc materiāliem īpašumiem vai cilvēka sasniegumiem, būs skaidrs, ka cilvēka atskaitei sistēma ir sekulāra domāšana. Ilgs mūžs un materiālie īpašumi saskan ar Rakstiem (*Sal.pam. 3:16*), taču šajā pasaulē ne vienmēr šādus ieguvumus var sasniegt.

Pat tiem, kas dzīvo ekonomiski labklājīgās valstīs, grēks atradīs veidu, kā ar miesas darbiem padarīt dzīvi par apgrūtinājumu un bezjēdzību (*Gal. 5:19–21*). Bet Jēzus nāca, lai piedāvātu “dzīves pārpilnību” (*Jāņa 10:10*). Tas ir patiesu panākumu ceļš.

Patiesu panākumu nosacījumi

1. Dievs pirmajā vietā: Panākumi mūsu materiālajā un garīgajā dzīvē ir atkarīgi no tā, vai Dievs tiek likts pirmajā vietā (*Mat. 6:33; 5. Moz. 28:1–14*). Tad Dievs mūs aicina ievērot Viņa baušļus, lai nostiprinātu mūs kā svētu tautu (*5. Moz. 28:9*), kas tiek saukta Viņa vārdā (*5. Moz. 28:10*). Tad ar materiālām svētībām Viņš nostāda savu tautu un savu vārdu augstu pār visām tautām (*5. Moz. 28:1; Mal. 3:12*).

Mūsu izpratne ir nepilnīga. Ir ceļi, kas šķiet pareizi, bet nav labi (*Sal.pam. 16:25*). Tāpēc mums ir jāpaļaujas uz Kungu, lai Viņš virzītu mūsu ceļus (*Sal.pam. 3:5–8*).

2. Uzcītība: Rakstos uzcītība var attiekties uz kādu, kas ir ātrs, prasmīgs un sagatavots (ebr. *mahir*) (*Sal.pam. 22:29*). Cita vārda “uzcītīgs” nozīme ir ass, dzedzīgs un uztvērīgs (hebr. *harutz*), ko saka par kādu, kurš ir prasmīgs (*Sal.pam. 13:4*). Tādējādi uzcītīgs

cilvēks ir tāds, kurš rīkojas ātri un kompetenti. Slinkums un bezdarbība nav savienojami ar panākumiem.

3. Labklājība un godprātība: Jāzeps bija pārticis, jo Kungs bija ar viņu, kā teikts 1. Mozus 39:2–5. Šajā 1. Mozus grāmatas tekstā vārds “veiksmīgs” (ebreju: *tsalah*) nozīmē “virzīties uz priekšu”, “būt rentablam” vai “būt labam”. Jāzeps nebija apstākļu vai bezdarbības upuris, jo viņš “virzījās uz priekšu” un darīja lietas. Viņš izmantoja iespējas, vienmēr apspriežoties ar Kungu, un līdz ar to bija veiksmīgs tajā, ko darīja.

Turklāt Jāzeps atrada labvēlību Potifara acīs, kurš viņam pilnībā uzticējās un nodeva visu, kas viņam piederēja, viņa rokās. Šīs atbildības apjoms liecina, ka Jāzeps ne tikai bija ļoti labs savā darbā, bet arī taisns, godīgs un uzticams. Pasaulei ir vajadzīgi tādi cilvēki kā Jāzeps visās dzīves jomās.

“Pasaules lielākā vajadzība ir vajadzība pēc vīriem, kas neļaujas pirkties nedz pārdoties, vīriem, kas savos dvēseles dziļumos ir uzticīgi un godīgi, vīriem, kas nebaidās grēku saukt tā īstajā vārdā, vīriem, kuru sirdsapziņa ir tik uzticīga pienākumam kā magnēta adata polam, vīriem, kas nostājas par taisnību, kaut arī debesis grūtu.” (Elēna G. Vaita, *Audzināšana*, 57. lpp.).

4. Izpratne par pasaulīgu panākumu ierobežojumiem: Bieži vien cilvēki definē panākumus tikai materiālo svētību ziņā, neņemot vērā svarīgākas, nemateriālas dāvanas, piemēram, veselību, prieku, stipras sociālās un ģimenes attiecības, un efektīvu lūgšanu dzīvi.

Diemžēl ne vienmēr šīs nemateriālās dāvanas var iegūt visas uzreiz. Vēl sliktāk, šīs dāvanas var pat upurēt, lai sasniegtu pasaulīgus panākumus. Tāpēc labāk ir mazāk materiālo labumu “ar Kunga bijāšanu”, nekā daudz naudas ar rūpēm un bēdām (*Sal.pam. 15:16, lasi arī Sal.pam. 4:6*).

Cilvēkam, kurš sasniedz lielu bagātību, noteikti var būt daudz lietu (*Sal.māc. 10:19*). Bet šim cilvēkam var nebūt tādu lietu, ko nevar par naudu nopirkt, piemēram, miera un brīvības, lai baudītu savus īpašumus (*Sal.māc. 5:19*), un Gara dāvanas (*Ap.d. 8:20*) ar tās taisnības augļiem (*Gal. 5:22*).

Panākumi ar daudz mantas un privilēģētas pozīcijas ne vienmēr padara cilvēku labāku un var aicināt uz vēl lielākiem kārdinājumiem (*1. Tīm. 6:9, 10*).

Turklāt materiālie panākumi ir nenoteikti. Ir īpašumi, kas kļūst neizdevīgi to īpašniekiem, nevis izdevīgi, īpašumi, ko var negaidīti zaudēt (*Sal.māc. 5:13, 14*). Daudzkārt ambīcijas nopelnīt daudz naudas kļūst par pašmērķi, cenšoties iegūt vairāk, pat ja cilvēks nespēj baudīt visu, ko ir ieguvis (*Sal.māc. 4:6–8*). Vēl ļaunāk, var beigties ar to, ka beigās to baudīs kāds cits, kurš neko nav darījis, lai iegūtu šo grūti nopelnīto bagātību (*Sal.māc. 6:2*).

Panākumu piemēri

1. Panākumi un gudrība: Viens no Bībelē lietotajiem vārdiem, kas apzīmē labu veiksmi (ebreju valodā: *sakal*), dažādās Rakstu vietās var tikt tulkots kā “laba veiksmē”, “būt apdomīgam” un “viedi saprast”. Šis vārds tiek lietots, runājot par Jozuu, kad viņš guva uzvaru pār Kanaānu (*Jozuas 1:7, 8*), un par Dāvidu, kad viņš guva panākumus savās militārajās kaujās (*1. Sam. 18:5, 14, 15*). Visa gudrība un apdomība, kas noved pie patiesiem panākumiem, nāk no Dieva (*Sal.pam. 9:10*). Šī Bībeles patiesība, iespējams, ir iemesls, kāpēc vienus un tos pašus vārdus (*sakal*) šajos piemēros var tulkot gan kā gudrību, gan kā veiksmē.

2. Panākumi laulībā un ģimenē: Tā kā laulība un ģimene ir atkarīga no gudriem un veiksmīgiem (ebreju valodā: *sakal*) laulātajiem, tad gudra (*sakal*) sieviete ir no Kunga

(*Sal.pam. 19:14*). No otras puses, ir neprātīgi vīri kā Nābals (*1. Sam. 25:25*), kuru augstprātība un mulķība var būt kaitīga.

No stāsta par Ābrahāma līgavas meklēšanu Īzākam mēs varam mācīties vērtīgus, dzīvei noderīgus principus par laulību. Ābrahāms paļāvās uz Dievu, lai atrastu sievu savam dēlam (*1. Moz. 24:7*). Ābrahāma kalps, atsaucoties uz sava kunga ticību, centīgi meklēja gaidāmo līgavu, lūdzot Kungu pēc dievišķas vadības (*1. Moz. 24:12*). Tieši laikā, kad arī Īzāks meditēja un lūdza laukā (*1. Moz. 24:63, NKJV*), Dievs viņam atveda Rebeku, lai kļūtu par viņa sievu. Tāpat arī kristīgajai sievietei ir jālūdz, lai Dievs viņai nodrošinātu gudru un apdomīgu (*sakaļ*) vīru un finansiāli stabilu un veiksmīgu māju.

3. Panākumi jebkurā situācijā: Dievs vēlējās atvērt debesu logus, lai svētītu Israēlu, lai viņi varētu virzīties uz priekšu un progresēt (hebr. *ashar*) Viņa plānā, padarot tos par svētību visām tautām. Šī svētība bija atkarīga no tautas uzticības, atdodot desmito tiesu un ziedojumus (*Mal. 3:10–12*). Vecās derības grieķu tulkojumā, ko tulkoja jūdi (LXX), vārds “progress” grieķu valodā tika tulkots kā *makarioi*, kas nozīmē svētīgs vai laimīgs (*Mal. 3:12*). Šī svētība (*makarioi*) pievērsīs visu tautu uzmanību Kunga Vārdam.

Kalna svētrunā Jēzus norāda, ka laimīgie (grieķu valodā: *makarioi*) Viņa valstībā ir tie, kas ir garā nabagi, lēnprātīgie, žēlsirdīgie, miera nesēji un sirds šķīstie (*Mat. 5:1–9*). Jēzus norāda uz vēl vienu laimīgo (*makarioi*) grupu: tie ir tie, kurus vajā un nepatiesi apsūdz Viņa vārda dēļ (*Mat. 5:10, 11*), kā arī tie, kuri pacietīgi panes pārbaudījumus un ciešanas savas ticības dēļ (*Jēk. 5:11*).

No otras puses, daudzi dara visu pareizi, bet neizskaidrojamā kārtā notiek neparedzēti notikumi, kas smagi pārbauda viņu ticību: nelaime, slimība, bankrots, tuvinieku zaudējums. Pacietība, ar kādu šie cilvēki iztur šādus pārbaudījumus, nezaudējot ticību, ierindo viņus starp tiem, kas ir svētīti, laimīgi un veiksmīgi Dieva priekšā, tāpat kā Ījabs (*Jēk. 5:10–11*). Viņu dzīve bija veiksmīga, jo viņi bija uzticīgi neatkarīgi no apstākļiem (*Atkl. 2:10*).

Līdz ar to Dievs labprāt svētī mūs ar materiālām lietām, taču ne vienmēr tas notiek mums nezināmu situāciju dēļ konfliktā starp labo un ļauno (*Ījaba 1:8–22*). (Skat. Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 209. lpp.).

Tomēr, pateicoties žēlastībai, mēs varam gūt panākumus dzīves galvenajā eksistenciālajā izaicinājumā — vienmēr likt Dievu pirmajā vietā (*Mat. 6:33*).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Palūdziet kādam no klases locekļiem skaļi nolasīt zemāk minētos citātus. Pēc tam kopā ar klasi pārrunājiēt tālāk uzdotos jautājumus.

Šķietami panākumi

“Tas tik ir ārēji, ne īstenībā, ka ļaunums gūst panākumus.” Elēna G. Vaita, *Audzināšana*, 108. lpp.

Kā var nesatraukties par to cilvēku acīmredzamiem panākumiem, kuri nebīstas Dieva (*Ps. 73:2–20*)?

Šķietamā neveiksme

“Mūsu izdomātie plāni bieži vien neizdodas, lai Dieva plāni attiecībā uz mums gūtu pilnīgus panākumus. Ak, tieši nākamajā dzīvē mēs redzēsim izskaidrotas dzīves ķibeles un noslēpumus, kas tik ļoti ir kaitinājuši un sarūgtinājuši mūsu jaukās cerības. Mēs redzēsim, ka lūgšanas un cerības par noteiktām lietām, kas ir bijušas aizturētas, ir bijušas vienas no mūsu lielākajām svētībām.” —Ellen G. Vaita, *Mūsu augstais aicinājums*, 318. lpp.

Kā šis citāts mūs mierina ar mūsu pašu zaudējumiem, nepiepildītajām cerībām un sagrautām cerībām šajā dzīvē? Turklāt, kā tajā paustās jūtas palīdz mums nesatraukties par ticīgo šķietamo neveiksmi (*1. Kor. 13:7; 1. Pēt. 1:6, 7; 1. Pēt. 4:16*)?

Patiesu panākumu principi

“Nav nevienas ar likumu atļautas biznesa nozares, kurai Bībele nesniegtu pamatsagatavošanos. Tās čakluma, godīguma, taupības, mērenības un skaidrības pamatlūkumi ir visu patieso panākumu noslēpums.” (Elēna G. Vaita, *Audzināšana*, 135. lpp.).

1. Kāpēc Bībeles principi panākumu gūšanai ir tik svarīgi (*Sal.māc. 7:12; Sal.pam. 3:13–18*)?
2. Kā mēs varam uzplaukt sociāli un finansiāli, pa ceļam nezaudējot ticību un nekļūstot par upuri mīlestībai uz mamonu (*Mat. 6:33; 1. Laiku 29:14–16; Sal.pam. 3:9, 10*)?

Sargieties no mantkārības

I DAĻA — PĀRSKATS

Iekāre, kas ir alkatības paveids, rada grēku, kura rezultātā iestājas nāve (*Jēk. 1:15, skat. arī Jūdā 1:18*). Alkatība ir pārkāpums pret nesavtīgas mīlestības likumu (*1. Kor. 13:5*). No otras puses, dievbijīga dzīve ar apmierinātību ir liels ieguvums (*1. Tim. 6:6–10*).

Alkatībai nav robežu pat tad, ja tā attiecas uz to, kas ir svēts, kā to pārāk bieži Bībelē pierāda cilvēku un eņģeļu dzīve. Debesīs Lucifers vēlējās sevi paaugstināt (*Jes. 14:12–14*). Arī šodien uz zemes cilvēce turpina iekārot to, kas pieder tikai Dievam. Jērikas krišanas laikā Ahans iekāroja daļu no tā, kas bija iesvētīts Kunga dārgumu glabātuvei (*Joz. 6:19, 24; Joz. 7:20, 21*). Jūda bija zaglis un mēdza zagt no kases (*Jāņa 12:4–6*). Gara izpausmes laikā draudzē Ananija un Sappīra meloja, jo tie alka iegūt daļu no apsolītā (*Ap.d. 5:1–10*). Pat izredzētā tauta pēc atbrīvošanas no trimdas aplaupīja Dievu (*Mal. 3:8–10*).

Risinājums šai alkatībai un iekārei ir staigāt Garā, nevis miesā (*Gal. 5:22; Rom. 8:4–9*). Tie, kas nepazīst Dievu, staigā iekāres kaislībā jeb kārībā (*1. Tes. 4:5*). Tomēr tie, kas seko Jēzum, izlīdz pašiem sevi un uzņemas savu krustu (*Lūk. 9:23*), izglābjoties no samaitātības, kas ir pasaulē caur kārību (*2. Pēt. 1:4*).

Atdarinot Dievu, visu lietu Dāvinātāju — ieskaitot visu to, ko mēs Viņam dodam (*1. Laiku 29:14*) —, mēs staigājam mīlestībā, tāpat kā Jēzus staigāja. Mīlestība pret grēciniekiem iedvesmoja Jēzu pašizlīdzīgi atdot sevi par mums kā ziedojumu un upuri (*Ef. 5:1, 2*). Jēzus, miesā nākušā Vārda, žēlastības un lūgšanas vadīta dzīve apstiprinās Bībeles patiesības, ka “svētīgāk ir dot nekā ņemt” (*Ap.d. 20:35*) un ka “Dievs mīl priecīgu devēju” (*2. Kor. 9:7*).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Vēlme un iekāre

1. Jaunajā derībā lietotais vārds, kas apzīmē iekāri, grieķu valodā ir *epithymia*, kas var nozīmēt “iekāre”, “vēlme” vai “miesas kārība” (*Jēkaba 1:14; 1. Jāņa 2:16, 17*). Pirms atgriešanās mēs staigājam miesas kārībā (*epithymia*) (*Ef. 2:3*). Cilvēce, nepazīstot Dievu, seko savas sirds kārībām (*epithymia*) (*Rom. 1:21–24*). No otras puses, Pāvils vēlas (*epithymia*) redzēt savus brāļus (*Rom. 15:23*) un ilgojas (*epithymia*) būt kopā ar Kristu (*Fil. 1:23*).

Saskaņā ar iepriekš minēto nozīmi vēlme var būt laba vai slikta. Tādēļ apustulis Pāvils mums iesaka mērdēt grēka locekļus, kuru vidū ir ļaunas vēlmes (*kakós epithymia*), kas ir kaitīgas un neveselīgas, kā arī alkatība (*pleoneksia*), kas ir elkdievība (*Kol. 3:5*).

2. Turpretī mantkārība tiek īpaši izcelta kā pārmērīga vēlme pēc bagātības vai mantas, vai arī pēc svešas mantas.

Apustulis Pāvils lieto vārdu “alkatīgs” (grieķu valodā *pleoneksia*) alkšanas pēc peļņas nozīmē (*Ef. 5:5*). Arī Jēzus saista alkatību ar materiālo īpašumu pārpilnību (*Lūk. 12:15*). Alkatību var attiecināt arī uz pārmērīgu vai nelikumīgu vēlmi pēc kaut kā.

Iekāre (*pleoneksija*) jeb ļauna iekāre (*kakós epithymia*) izkropļo grēcinieka uztveri, jo tā ir vēlme bez paškontroles (*Gal. 5:22*), kas noved pie elkdievības (*Ef. 5:5*), paaugstinot materiālās lietas (īpašumu) Radītāja vietā.

Brīdinājuma piemēri

1. Lucifers vēlējās ieņemt Dieva stāvokli (troni) (*Jes. 14:12–14*) un tiesības tikt pielūgtam (*Mat. 4:9*), tādējādi paaugstinot sevi un nostādot radību Radītāja vietā. Tomēr, cietis neveiksmi debesīs, Lucifers pievērsa savu ļauno uzmanību uz cilvēci, veicinot grēku un kārību, lai iznīcinātu Kunga dārgumus uz zemes (*Mal. 3:8–10*).

Taču Kungs aicina ticīgos, lai tie vēršas pie Viņa (*Mal. 3:7, 8*), apsolot neizmērojamas svētības (*Mal. 3:10–12*), kas ir labākas par ieguvumiem, kas gūti no kārībām.

2. Ahans atzina, ka viņš alka (ebreju valodā: *hamad*) pēc Kunga svētiem dārgumiem (*Joz. 6:18, 19; Joz. 7:21*). *Hamad* nozīmē vēlme, kā arī “kāre”, “iekāre”, “skaistums”, “apburoša lieta”, “bauda”, “patīkams” un “dārgums”. Šis vārds ir lietots desmitajā bauslī, lai aizliegtu alkatību (*2. Moz. 20:17*). Tādējādi arī grēks var sākties ar vēlmi pēc labām, bet aizliegtām lietām.

Gan Vecās derības grieķu tulkojumā, ko tulkoja jūdi (LXX), gan apustuļa Pāvila rakstos desmitā bausļa ebreju vārds *hamad* tiek tulkots kā *epithymia* (grieķu valodā), kas arī nozīmē iekāre (*Rom. 7:7; Rom. 13:9*). Taču šo kāri jeb valdzinājumu (*hamad*) pēc aizliegtā skaistuma un baudas var pārvarēt ar modrību un lūgšanu (*Mat. 26:41*). Ja Dievs cilvēka dzīvē nav pirmajā vietā (*Mat. 6:33*), tad iekāre, pat ja sākotnēji tā ir nevainīga un likumīga, tiks apmierināta bez paškontroles (*Gal. 5:22*), novedot pie grēka.

Ahana gadījumā iekāre bija pēc aizliegtā. Pēc tam, kad viņa grēks tika atklāts, Ahans, alkatības (*hamad*) apžilbināts, turpināja aprakstīt nozagtās drēbes kā “labas” (*Joz. 7:21*). Taču skaistums un kaut kā vērtība neattaisno un nemazina grēka vainu.

3. Ieva (*1. Moz. 3:6*) saprata, ka koks ir labs, patīkams un iekārojams (*hamad*), un viņa ēda aizliegto augli. Ieva Ēdenē pārkāpa desmitā bausļa principu. Atkal mācība ir tāda, ka kaut kas skaists, labs un iekārojams (*hamad* un *epithymia*), kas Ēdenē noveda pie grēka, turpina to darīt arī pēc grēkā krišanas (*Jēk. 1:14; 1. Jāņa 2:16, 17*).

4. Jūdas pieredze (*Jāņa 12:1–8*) ir brīdinājums, ka vadošie amati un brīnumaini notikumi paši par sevi neaptur alkatību cilvēka sirdī. Būdams 12 mācekļu vidū, Jūda pats personīgi bija dzirdējis Skolotāju, piedalījies pārsteidzošos brīnumos un kalpojis kā Kunga kasieris. Tomēr Jūda zaga no ziedojumiem, kas tika doti Kristus darbam (*Jāņa 12:5, 6*), un apskauda dārgo dāvanu, ko Jēzum dāvāja pateicīga un grēkus nožēlojoša sirds. Jūda un daži citi nevērtēja ar atzinību Marijas dāvanu Glābējam, jo uzskatīja, ka Jēzus svaids (ar dārgu eļļu) ir ziedojuma naudas izšķiešana. Viņi uzskatīja, ka šo naudu varēja labāk izmantot, nododot to nabagiem (*Marka 14:4, 5*). Vai varbūt Jūda to gribēja sev?

Papildus Kunga darba nodrošināšanai (*Mal. 3:10*), desmita tiesai un ziedojumiem ir arī cita garīga nozīme uzticīgam dievlūdzējam, piemēram, Kunga vārda paaugstināšana (*Mal. 1:11*), kas tuvina devēju Kungam (*Mal. 3:7, 8*), Viņa godināšana (*Sal.pam. 3:9*) un pielūgsme (*Ps. 66:13*). Marijas ziedojums (*Jāņa 12:3–8*) netiks atņemts. Viņai Jēzus kāju mazgāšana ar smaržvielām, kas bija vairāk nekā trīs simt dienu darba vērtas, bija par maz. Nometusies uz ceļiem un žāvējot Kunga kājas ar saviem matiem, Marija arī sevi atdeva kā ziedojumu. Šādā garā atlīdzība uzticīgajam devējam nekad netiks atņemta:

“Pašuzupurīgie, Dievam nodevušies ļaudis, kas atdod Dievam to, kas Viņam pieder, kā Dievs to no viņiem prasa, saņems saviem darbiem atbilstošu atalgojumu. Pat, ja tā nodotie līdzekļi tiek izlietoti nepareizi, ne tam mērķim, kam tos deva — Dieva pagodināšanai un dvēseļu izglābšanai. Tomēr ļaudis, kas upuri pienes ar atklātu un godīgu sirdi, domājot vienīgi par Dieva godu, savu atalgojumu nezaudēs.” (Elēna G. Vaits, *Liecības draudzei*, 2. sējums, 519. lpp.).

5. Ananija un Sapphira kalpo kā piemērs (*Ap.d. 5:1–11*). 3. Mozus grāmatā ir noteikts, ka nauda, kas iegūta, pārdodot īpašumu, ir jānodod kā ziedojums svētnīcas krātuvei (*3. Moz. 27:8–33*). Arī desmitā tiesa ir iekļauta svēto lietu sarakstā (*3. Moz. 27:31–33; Mal. 3:10*). Tomēr 3. Mozus grāmatas 27. nodaļā norādīts, ka viss, kas bija vēltāms Kungam, pirms pārdošanas vai izpirkšanas saskaņā ar izpirkšanas likumu vispirms bija jānovērtē priesterim (*3. Moz. 27:8, 11–13, 25, 27, 31, 32*).

Šis priesteru novērtējums var liecināt par nodomu novērst mantkārības rašanos, novērtējot dāvināmo vai izpērkamo lietu par zemu. Vai arī priesteru novērtēšana varēja būt ieviesta, lai novērstu to, ka pielūdzējs patur daļu ienākumu.

Tā kā priesteri vairs neuzraudzīja pārdodamās mantas novērtēšanu vai vēlāk ziedojumā nodotās summas izmaksāšanu, pārdodamās mantas cenas noteikšana bija atkarīga tikai no Ananija un Sapphiras sirdsapziņas. Taču Ananija un Sapphira meloja, lai paturētu sev daļu no tā, ko bija apsolījuši.

Tomēr Jaunajā derībā desmitā tiesa un ziedojumi paliek svēti un neskarti, tāpat kā Vecajā derībā. Šo priekšrakstu pamato tieša atklāsme no paša Kunga (*Ebr. 2:1–4*) un Svētā Gara (*Ap.d. 5:1–11*).

Ikreiz, kad notika garīga reforma, tautas devīgums atjaunojās kā skaidra atmodas zīme (*2. Moz. 35:20–29, 2. Laiku 31:1–12, Mal. 3:6–12, Ap.d. 4:34–37*). Taču Ananija un Sapphira nebija pietiekami iespaidoti no Svētā Gara izliešanās, un viņi plāva sekas. Ja Ananija un Sapphira būtu guvuši panākumus savā krāpšanā, apustuļu uzticamība un baznīcas dievišķā leģitimitāte būtu sabojāta jau no paša sākuma. Lai gan mūsdienās nenotiek tāds pats tūlītējs spriedums, tomēr pienāks diena, kad visiem būs jāsniedz Kungam precīzs norēķins par visu, ko ir darījuši — gan labu, gan sliktu (*Sal.māc. 12:13, 14*).

“Šis piemērs kā brīdinājuma signāls tika dots ne tikai pirmajai draudzei vien, bet visām nākamajām paaudzēm, liecinot par Dieva ienaidu pret mantkārību, krāpšanu un liekulību. Tā bija mantkārība, ko Ananija un Sapphira sākotnēji loloja savā sirdī ... Ienākumus Kunga darbam sastāda desmitais un labprātīgie ziedojumi.” (Elēna G. Vaita, *Apustuļu darbi*, 74. lpp.).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Palūdziet kādam no klases locekļiem skaļi nolasīt zemāk minētos citātus. Pēc tam kopā ar klasi pārrunāiet tālāk uzdotos jautājumus.

Zāles pret alkātību

“Pastāvīga sevi aizliedzoša labdarība ir Dieva dziedināšanas līdzeklis pret ļaundabīgam audzējam līdzīgiem savtības un mantkārības grēkiem. ... Viņš grib, lai došana kļūtu par ieradumu un darbotos pretī mantkārības bīstamajam un pieviļošajam grēkam. Pastāvīga došana mantkārībai liek nomirt badā.” (Elēna G. Vaita, *Kristiešu māja*, 370. lpp.).

1. Paš aizliedzīga labdarība var šķist sveša neatgrieztai cilvēka sirdij. Kā mēs varam izkopt paš aizliedzīgas labdarības ieradumu un gūt prieku no dāsnuma, tādējādi atbrīvojot sevi no alkātības?
2. Kā mēs varam iesaistīt cilvēkus kampaņās, lai stiprinātu uzticību desmitā tiesā, ziedojumos un regulāros ziedojumos labdarības un misionāru vajadzībām?

Dāsnums un Svētais Gars

“Tāda ticīgo labprātība bija Svētā Gara izliešanās sekas. Pie Evaņģēlija atgrieztie bija “viena sirds un viena dvēsele”. Tos pārvaldīja kopējas intereses – tiem uzticētās misijas panākumi, – un mantkārībai viņu dzīvē nebija vietas.” (Elēna G. Vaita, *Apustuļu darbi*, 70., 71. lpp.).

“Vēlāk tomēr Ananija un Sapphira apbēdināja Svēto Garu, padodoties mantkārības jūtām.”
(*Apustuļu darbi*, 72. lpp.).

1. Kristīgais dāsnums ir rezultāts tam, ka ļaujam Garam darboties mūsu dzīvē. Alkatība ir pretēja. Ko jūsu garīgais pašnovērtējums atklātu, ja jūs apsvērtu, ar kādu uzticību un dāsnumu, un cik bieži jūs sniežat savu ieguldījumu draudzes labdarības un misijas projektos? (*Izlasiet arī 2. Kor. 13:5*).

Atdošana atpakaļ

I DAĻA — PĀRSKATS

Mums ir jāpaļaujas uz Dievu (*Mat. 6:24–27*), nevis jāpaļaujas uz naudu (*Mat. 6:24*). Mēs varam rūpēties par savu īpašumu (*Sal.pam. 27:23*), būt apdomīgi (*Sal.pam. 6:8; 10:5*) un darīt to bez raizēm (*Mat. 6:34*), veltot savu dzīvi Dieva varas sludināšanai (*Ps. 71:18*). Kad esam kļuvuši veci un vārgi (*Sal.māc. 12:1–8*), mēs joprojām ar Kunga palīdzību (*Ps. 71:17, 18*) varam nest augļus Viņam (*Ps. 92:14*), jo Viņš apsola rūpēties par mums (*Jes. 46:4; Ps. 92:12, 14*). Tad, kad mūsu dzīvības elpa atgriezīsies pie Radītāja, caur kuru viss ir radīts (*Kol. 1:16*), mums būs miers.

Mūsu dzīve un bagātība nav mūžīga (*Sal.pam. 27:24*), mūsu īpašumi tiks nodoti tālāk citiem (*Ps. 49:10*), un mēs neko nevaram paņemt līdzi no šīs dzīves (*Sal.māc. 5:15*). Tāpēc, kad vien iespējams, “labais atstāj mantojumu saviem bērnu bērniem” (*Sal.pam. 13:22, NKJV*), tomēr tas jādara tā, lai izvairītos no strīdiem bērnu starpā. Sastādot testamentu, mēs nedrīkstam domāt tikai par savām zemes interesēm un atstāt Dievu tukšā. Šī bija Jēzus līdzībā aprakstītā neprātīgā bagātnieka liktenīgā kļūda (*Lūk. 12:19, 20*).

Kad atzīstam visu, kas mums ir Dievs (*Ps. 24:1*), un dzīvojam Viņa godam (*1. Kor. 10:31*), mēs vēršam savu prātu uz neredzamo, kas ir mūžīgs (*2. Kor. 4:18*). Tā vietā, lai ieguldītu visu savu laiku un uzmanību pagaidu bagātību krāšanā (*1. Tim. 6:17*), mēs gaidām pilsētu ar stipriem pamatiem (*Ebr. 11:10*), kuras cēlējs un radītājs ir Dievs.

Ieguldot Dieva darbā (*Mal. 3:8–10*), mēs atstājam ticības mantojumu. Tad kādu dienu, kad atpūtiesimies no saviem darbiem, mūsu labie darbi mums sekos (*Atkl. 14:13*), jo Dievs tajos tiks pagodināts pat mūsu prombūtnes laikā.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Uzticība Dievam

Visas lietas nāk caur Dievu Dēlu un ir radītas Viņam (*Kol. 1:16*). Tomēr, tā kā par naudu “visu var iegūt” (*Sal.māc. 10:19*), mēs pieķeramies pie tās, neskatoties uz to, ka esam tikai īslaicīgi šo līdzekļu glabātāji. Tiek sme mīlēt naudu (*1. Tim. 6:10*) ir nosodīta Rakstos (*Mat. 6:24*).

Aizstāt pašlāvību uz Dievu ar mīlestību un cerību uz radītām lietām ir muļķība (*Jer. 5:4; Rom. 1:21, 22*). Šī laikmeta dievs izkropļo mūsu izpratni par realitāti un apžilbina prātu tā, ka Dieva godība Kristū nav saskatāma (*2. Kor. 4:3, 4*).

Bez ticības mēs zaudējam cerības stipro pamatu (*Ebr. 11:1*). Mūs pārņem bailes no nāves (*Ebr. 2:15*) un nemiers (*Mat. 6:34*). Tādējādi mēs spītīgi turamies pie lietām, pretojoties pavēlei atdot Dievam to, kas pieder Viņam.

Ja, atteikuši Dievam to, kas pieder Viņam, mēs atgriezīsimies pie Dieva (*Mal. 3:7*), ticība atnesīs cerību, pestīšanu un labus darbus (*Ef. 2:8–10*). Dieva mīlestība izdzīs bailes (*1. Jāņa 4:18*), un būs cerība, jo Viņš nekad mūs nepametīs un neaizmirsīs mūs (*Ebr. 13:5*).

Gatavojieties nākotnei

Darbs Ēdenē bija daļa no dārza baudām (*1. Moz. 2:15*). Pēc grēkā krišanas izdzīvošana bija atkarīga no “darba” un “sava vaiga sviedriem” (*1. Moz. 3:17–19*). Bībele mums liek godīgi strādāt (*2. Moz. 20:9*) un rūpēties par savu īpašumu (*Sal.pam. 27:23*), kā arī veidot nodrošinājumu nākotnei (*Sal.pam. 6:8; Sal.pam. 10:5*), kamēr esam spējīgi strādāt.

Tomēr ar vecumu mēs kļūstam vājāki (*Sal.māc. 12:1–8*) un lūdzam Dievu, lai Viņš mūs nepamet (*Ps. 71:18*). Neraugoties uz mūsu fizisko novecošanos, mēs joprojām varam nest augļus Dievam (*Ps. 92:14*), kurš ir apsolijs rūpēties par mums vecumdienās (*Jes. 46:4*).

Bagātība nav mūžīga (*Sal.pam. 27:24*), mūsu īpašums tiks nodots citiem (*Ps. 49:10*), un mēs neko nevaram paņemt līdzi no šīs dzīves (*Sal.māc. 5:15*). Šo iemeslu dēļ mums vajadzētu censties godāt Dievu jau tagad (*Sal.pam. 3:9, 10*).

Svētības

Dievs dod mums svētības un glābšanu kopā ar uzdevumu nodot šīs svētības nākamajām paaudzēm. Vecajā derībā vārdam “derība” ir arī tāda nozīme kā testamentam ar nosacījumiem, lai mantinieki saņemtu mantojumu.

Šajā dievišķajā testamentā ir iekļautas materiālās svētības, tādas kā Kānaānas zeme (*1. Moz. 15:18*), kļūšana par lielu tautu (*1. Moz. 12:2; 1. Moz. 15:5*) un bagātīgi materiālie īpašumi (*5. Moz. 28:11*). Ir arī garīgi apsoliņumi: Mesija (*Gal. 3:16*) un pilnvarojums nest šīs svētības visām tautām (*1. Moz. 12:3; Gal. 3:8, 14*). Visi, kas dzīvo ticībā, ir šī testamentā labuma guvēji, saņem šo pilnvarojumu un viņiem nav jābaidās, jo ir Dieva aprūpē.

Arī Jaunajā derībā ir izklāstīta Dieva materiālo un garīgo svētību mantojuma nozīme Viņa tautai. Grieķu vārds *diatheke* (*Gal. 3:15–18; Ebr. 9:16, 17*) nozīmē novēlētāja gribu un pēdējo vēlēšanos vienpusēju attiecību nozīmē. Šajā vienošanās gadījumā ticības mantiniekam ir tikai jāpieņem piedāvājums. Mums, kas esam ar Kristus asinīm izpildītā mantojuma (*diatheke*) saņēmēji (*Mat. 26:28*), ir uzticēta atbildība nodot šī testamentā mantojumu nākamām paaudzēm (*1. Moz. 9:9, 1. Moz. 17:9*), kā tas atspoguļojas patriarhālās svētībās (*Ebr. 6:13–18*) un baznīcas misijā sludināt visām tautām (*Mat. 28:19*).

Atgriezt Kunga mantojumu

Visas dzīves laikā saņemtās svētības ir uzticīgi jāizmanto, lai pagodinātu Dievu (*1. Kor. 10:31; Mal. 3:8–10*). Mēs pagodinām Viņu, daloties tieši ar draudzi un caur draudzi ar visu, ko Viņš mums dod. Bībeles piemēri, kas parāda šo principu, ir šādi:

Ābrahāms: Dievs slavēja Ābrahāmu par to, ka viņš uzdeva “savam namam pēc viņa” nāves turpināt kalpot Kungam (*1. Moz. 18:17–19*).

Dāvids: Dāvids iecēla savu dēlu Salamanu par savu mantinieku. Dāvids arī nodrošināja, ka viņa dēls saņem materiālu un garīgu mantojumu, lai turpinātu darbu, ko Dievs bija devis Dāvidam un ko Dāvids pats personīgi nespēja paveikt.

Būdams dāsns Dieva darbam visas savas dzīves laikā, Dāvids, tagad jau vecs vīrs, piedāvāja gan savus personīgos, gan savas ķēniņvalsts līdzekļus, ko bija sagatavojis, lai uzceltu templi (*1. Laiku. 29:2, 3*). Šis darbs sāksies aptuveni trīs gadus pēc viņa nāves (*2. Laiku 3:2*) un kalpos par liecību visām tautām (*2. Laiku 6:32, 33*).

Gadsimtiem ilgi templis bija spēcīgs misijas projekts, ko sākotnēji plānoja un finansēja Dāvids, piesaistot miljoniem cilvēku lūgšanu namam, kas bija paredzēts visām tautām (*Jes. 56:3–7*). Šis darbs materializējās tikai pateicoties Dāvida apņēmībai atdot Dievam to, ko viņš bija saņēmis no Viņa savas dzīves laikā un tās beigās (*1. Laiku 29:14*).

Dāvida stāsts mums parāda, ka mūsu uzticība Dievam ir visa mūža garumā. Ja mēs ieguldīsim Dieva valstībā šajā dzīvē, kā to darīja Dāvids, mēs atstāsim aiz sevis mantojumu, kas turpināsies arī pēc mūsu dzīves beigām. Tāpēc mums ir jāsakārto savas lietas. Šis uzdevums var ietvert mūsu īpašumu sakārtošanu un mantinieku nodrošināšanu tā, lai viņi varētu turpināt liecināt par Kristu arī pēc mūsu nāves.

Mūsu daļa derībā

Jēzus atjaunoja dievišķo derību ar mums (*Marka 14:24; Ebr. 12:24*), kam jātiek sludinātai visai pasaulei (*Mat. 28:19*). Tāpat kā ar Ābrahāmu un Dāvidu, materiālajiem īpašumiem un garīgajam mantojumam, ko Dievs mums dāvā, arī turpmāk jāveicina evaņģēlija pēctecība ģimenē un draudzē, lai glābtu visas tautas.

Dievišķā derība liek Dieva ļaudīm būt uzticīgiem un dāsniem, dodot desmito tiesu un ziedojumus. Šāda uzticīga un dāsna ziedošana liks tautām saprast, ka svētības, ko saņem Dieva tauta (*Mal. 3:12*), nāk no paklausības Dievam. Svētībām vienmēr ir jāattiecas uz bērniem (*5. Moz. 12:28*). Tāpēc arī garīgo atmodu laikā uz templi tika atnestas mantas (*2. Moz. 35:20–29; 2. Laiku. 31:1–12; Neh. 10:37, 38; Mal. 3:6–12*), bet Jaunās derības laikos tās tika noliktas pie apustuļu kājām (*Ap.d. 2; Ap.d. 4:34–37*).

“No Dieva Vārda izstaro gaismas plūdi, un ir jānotiek atmodai, lai ieraudzītu un izlietotu novārtā pamestās izdevības. Kad visi uzticīgi atdos desmitos un ziedojumos Dievam to, kas Viņam pieder, tad tiks pavērts ceļš, lai pasaule sadzirdētu vēsti šim laikam. ... Ja Viņa ļaudis būtu strādājuši, lai tiktu piepildīts Dieva nodoms, sniedzot pasaulei žēlastības vēsti, tad Kristus jau būtu atnācis uz šo zemi un svētie būtu dzirdējuši Viņa apsveikuma vārdus Dieva pilsētā.” (Elēna G. Vaita, *Liecības draudzei*, 6. sējums, 449., 450. lpp.).

Ābrahāmam (*Gal. 3:8*) paziņotā derība (Evaņģēlijs) ir jāpavēsta ar sludināšanu, vispirms tiem, kas mums ir vistuvāk (kā sentēvu laikā), un pēc tam līdz pat zemes galiem. Tikai tad gan ebreji, gan pagāni tiks svētīti ar ticības mantojumu, ko mums nodeva tālāk ģimene vai draudze (*Jes. 52:10; Ap.d. 1:8; Ap.d. 13:47*). Tādējādi vēsts, ka “viņu darbi tos pavada” (*Atkl. 14:13*), liecina, ka mūsu personīgais piemērs un uzticība ar savu īpašumu turpinās liecināt nākamajām paaudzēm arī pēc tam, kad mūsu šeit vairs nebūs.

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Dzīve ir dzīvs testaments, kas nākamajām paaudzēm nodod mūsu rokās nodoto svēto mantojumu. Galu galā viss, kas mums ir dots, tiek pastāvīgi atdots Dievam.

Palūdziet kādu klases locekli skaļi nolasīt zemāk minētos citātus. Pēc tam pārrunāji ar klasi jautājumus, kas seko.

Ikdienas derība

“Miršanas mantojumi ir nožēlojami dzīvas labdarības aizstājēji. Dieva kalpiem katru dienu būtu jāizsaka savs novēlējums labos darbos un dāsnos ziedojumos Dievam.” — Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 326. lpp.

Kā labie darbi un dāsnie ziedojumi ir saistīti ar ticību (*Ef. 2:8–10*)? Kāpēc?

Pēc tam, kad Dieva ļaudis ir miruši

“Dieva ļaudīm vajadzētu sakārtot savu īpašumu tā, lai viņi to varētu atstāt jebkurā laikā.” Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 328. lpp.

Dievs plāno darbus jau kopš seniem laikiem (*2. Ķēniņu 19:25*).

Kāpēc ir svarīgi iepriekš plānot un veikt pasākumus, īpaši attiecībā uz īpašumu, lai mēs būtu gatavi to “atstāt jebkurā laikā”?

Mūsu svētais pienākums

“Daudzi šajā jautājumā [testamenta sastādīšanā] izrāda nevajadzīgu delikātumu. . . . Bet šis pienākums ir tikpat svēts kā pienākums sludināt vārdu, lai glābtu dvēseles.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 323., 324. lpp.).

Kāpēc testamenta sastādīšana ir tikpat svēts pienākums kā pienākums “sludināt vārdu, lai glābtu dvēseles”?

Pārvaldība grūtos laikos

I DAĻA — PĀRSKATS

Mums vispirms ir jāmeklē Dieva valstība (*Mat. 6:34*), jo Viņš ir visu lietu Radītājs un sargātājs (*1. Moz. 2:7; Ps. 119:91*). Viņš ir mūsu Gans (*Ps. 23*), mums klātesošā palīdzība bēdās (*Ps. 46:1*). Labāk ir paļauties uz Viņu (*Ps. 118:8*), nekā uz cilvēkiem (*Ps. 17:5*).

Valsts krīzes laikā Jošafāts paļāvās uz Dievu un praviešiem (*2. Laiku 20:20*). Dieva draudzes atlikumam arī vajadzēs uzticēties un tie to darīs (*Atkl. 12:17; Atkl. 19:10; 2. Tim. 3:14–17*). Šāda paļāvība uz dievišķo spēku veicina garīgo drošību un labklājību draudzē. No otras puses, Dāvids meklēja drošību viņam esošo karavīru skaitā (*1. Laiku 21:1–14*) priekš militāriem uzdevumiem (*1. Laiku 21:5*) un tas noveda pie tragiskām sekām.

Bībele mūs māca, ka līdztekus paļāvībai uz Dievu mums ir jābūt arī apdomīgiem (*Sal.pam. 6:8; Sal.pam. 27:22*). Tādēļ mūsu dzīvei jābūt pieticīgai, atturīgai un bez izlikšanās (*1. Tim. 2:9*). Materiālo īpašumu krāšana var radīt nevajadzīgas raizes, aizēnojot cilvēka laimi šajā dzīvē. Šādas raizes pakļauj mūs riskam zaudēt ticību. Tāpēc mums ir jāvairās mīlēt un paļauties uz bagātību vairāk nekā uz Dievu (*Sal.pam. 11:28; 1. Tim. 6:10*).

Turklāt nauda jebkurā brīdī var zaudēt savu vērtību, jo reiz mēs nevarēsim ne pirkt, ne pārdot (*Atkl. 13:17*). Galu galā nauda tiks sadedzināta ugunī (*2. Pēt. 3:10–12*) kopā ar miesas kārībām, acu kārībām un dzīves lepnību (*1. Jāņa 2:15–17*). Būt uzticīgiem tagad, dodot desmito tiesu un ziedojumus, ir viens no veidiem, kā mēs atgriežamies pie Dieva (*Mal. 3:7, 8*), kuru mums ir jābīstas visas savas dzīves dienas (*5. Moz. 6:2*). Šādi rīkojoties, mēs sagatavojamies uzvarai lielo bēdu laikā.

II DAĻA — KOMENTĀRS

Lai gan lielās bēdas ir dziļu ciešanu un posta laiks Dieva tautai (*Ps. 34:19; Jāņa 16:33*), mums ir jāpaliek uzticīgiem (*1. Kor. 4:2*).

Uzticība Dievam kā ikdienas sagatavošanās

Kopš grēks ienācis šajā pasaulē (*1. Moz. 2:17*), dzīve ir bijusi pilna ērkšķu un dadžu (*1. Moz. 3:16–19*), apspiestības (*Sal.māc. 4:1*), bēdu un skumju (*Sal.māc. 2:22, 23*). Taču mums ir jāpaļaujas uz Dievu un ticībā jādodas uz priekšu, stiprinot sevi vēl lielākiem pārbaudījumiem, kas gaidāmi (*Jer. 12:5*). Uzticīga dzīve Dievam mazos ikdienas pārbaudījumos un atkarība no Viņa kalpo kā sagatavošanās vēl lielākiem pārbaudījumiem, kas nāks. Kas ir uzticīgs vismāzākā, tas būs uzticīgs arī lielās lietās (*Lūk. 16:10*).

Tāpēc pagodiniet Dievu jau tagad ar saviem pateicības upuriem. Tāpat pildiet savus solījumus (īpaši tos, ko esat devuši kristībā), jo Dievs apsola atbildēt un izglābt savus uzticīgos bēdu un ciešanu dienā (*Ps. 50:14, 15*). Vārds “bēda” (ebreju valodā: *tsarah*) burtiski nozīmē “sasprindzinājums”, t.i., bēdu, posta, nelaimes, ciešanu, moku un briesmu kontekstā, kas skar gan bagātos, gan nabadzīgos, gan ticīgos, gan neticīgos. Taču mūsu pārbaudījumos mums ir jāpārliecība, ka Dievs sniedz mierinājumu un atbild uz mūsu lūgumiem saskaņā ar savu gribu (*1. Jāņa 5:14*).

Uzticīgs bagātības brīžos

Dažkārt naudas jautājumi atņem mums miegu (*Sal.māc. 5:12*), piesaista zagļu uzmanību (*Mat. 6:19*), rada viltus draugus (*Sal.pam. 14:20; 19:4*), rosina alkatību (*Sal.māc. 4:8; 5:10*) un var novest pie pašapmierinātības (*Sal.pam. 28:11*) vai vienaldzības pret citiem

(*Sal.pam. 18:23*). Mēs nedrīkstam savu sirdi vērst uz bagātību (*Ps. 62:10*). Turklāt bankrots (*Sal.pam. 5:14; Sal.pam. 27:24*) dažkārt var būt neizbēgams un sāpīgs. Tāpēc vienmēr ir prātīgi atcerēties, ka labāk ir maz Kungā nekā daudz ar nepatīkšanām (*Sal.pam. 15:16*).

Jošafātam bija bagātības un karaspēks, taču tas nebija atbilstošs negaidītajai krīzei, kas viņu piemeklēja. Šī krīze bija lielāka par visu, kam viņš varēja sagatavoties. Tomēr Jošafāts palāvās uz Dievu un praviešu vadību, un viņa stāsts kļuva par liecību lielai dievišķai atbrīvošanai (*2. Laiku 20:1–22*). Šis neticamais stāsts ir mācība Adventistu Baznīcai, lai tā uzticētos Dievam un pravietiskajai vadībai, ko tā ir saņēmusi (*2. Laiku 20:20; Ef. 4:11–13; Atkl. 12:17; Atkl. 19:10*).

Pretstatā tam mums ir stāsts par Dāvidu, kurš izpelnījās Dieva nepatiku par savu pārdrošību. Pat neskatoties uz visām liecībām par dievišķo gādību viņa pagātnē, Dāvids grēkoja, skaitot tautu (*1. Laiku 21:1–14*), neapspriežoties par to ar savu pravieti (*1. Laiku 21:1–4, 9–13*). Mēs varam domāt, ka mums nav vajadzīga pravietiska vadība. Cik ātri mēs ieraugām savu mulķību, kad iestājas haoss! Tas, ka dievišķās dusmas un sods nāca pār tautu (*2. Sam. 24:1; 1. Laiku 21:7, 11, 12*), liecina, ka tā kaut kādā veidā bija līdzatbildīga ķēniņa grēkā.

Ebreju domāšanā Dievs galu galā kontrolē visu (*Dan. 4:35; Jes. 46:10*). Pat zvirbulis nepazūd bez Tēva ziņas (*Mat. 10:29*). Viss notiek tikai ar dievišķu atļauju vai gribu, kas tajā pašā laikā respektē individuālo izvēli un atbildību (*2. Sam. 24:11, 12; 5 Moz. 30:19*).

Kad faraons nocietināja savu sirdi (*2. Moz. 8:15, 19, 32*), Bībele brīžiem šo rīcību piedēvē Dievam (*2. Moz. 10:20, 27; 2. Moz. 11:10*), parādot, ka Dievs ļāva faraonam izdarīt savu izvēli. Dievs ierobežo ļaunumu, bet galu galā cilvēks pats pieņem lēmumu un uzņemas atbildību par savu izvēli.

Dāvida gadījumā tas nebija aizliegts un tas nebija arī grēks — saskaitīt tautu (*4. Moz. 1:2, 3, 19*). Bet šajā konkrētajā gadījumā skaitīšana bija grēks (*1. Laiku 21:8*), iespējams, tāpēc, ka Dāvids palāvās uz militāra spēka ilūziju (*1. Laiku 21:5*), nevis uz patieso spēka avotu — Dievu (*Jer. 17:5*). Mācība mums ir tāda, ka Dievs ir pāri visam. Mums vispirms ir jāiet pie Viņa, pirms ķerties pie cilvēciskiem glābšanās līdzekļiem.

Zināšanas, vara, slava, fiziskais skaistums un ietekmīgi amati bez dievbijības pret Kungu var novest pie negatīvām sekām, kas ir līdzīgas tām, kādas rodas, iegūstot bagātības bez Dieva svētības vai palīdzības. Tāpēc mums ir nepieciešams novērtēt dievišķo gudrību vairāk nekā jebkuru materiālu dāvanu (*Sal.pam. 2:1–6; Sal.pam. 4:7; Sal.pam. 8:11*).

Uzticīgs nabadzības brīžos

Pārmērīgs naudas trūkums arī nodara ļaunumu, jo tam ir pretējs efekts nekā bagātībai. Nabadzīgie tiek vajāti (*Ps. 10:2*), nicināti (*Sal.pam. 14:20; Sal.pam. 19:7*) un ekspluatēti (*5. Moz. 24:14*). Tāpēc gudrais lūdz par līdzsvaru (*Sal.pam. 30:8*).

Dievs ir Kungs gan bagātiem, gan nabagiem (*Sal.pam. 22:2*). Viņš nenicina nabagos par to, ka tie ir nabagi, jo Viņa paša Dēls nāca kā nabags starp nabagiem (*2. Kor. 8:9*). Dievs arī nelutina bagātos tāpēc, ka viņi ir bagāti, jo visas bagātības pieder Viņam (*Hag. 2:8*). Tā vietā Dievs prasa, lai visi Viņa bērni būtu uzticīgi Viņa līdzekļu pārvaldnieki (*1. Kor. 4:2; Atkl. 2:10*).

Mums jāatceras, ka iemesls, kāpēc mums jāpaļaujas uz dievišķo palīdzību, ir tas, ka Dievs ir “debesu un zemes” Radītājs (*Ps. 121:1, 2*). Šo pašu domu izteica Melhisedeks, pirms viņš saņēma Ābrāma desmito tiesu (*1. Moz. 14:19, 20*), un tas bija motīvs, kāpēc patriarhs atteicās no ļaunās Sodomas bagātībām (*1. Moz. 14:22, 23*).

Paļaušanās uz Dievu ir mācīšanās pieredze

Bībliskajā mācību metodē mācīšanās (ebr. valodā: *lamad*) ietver teoriju un praksi, kā to parāda senā Israēla reliģija. Saskaņā ar 5. Mozus grāmatu mācībām jānotiek klausoties (5. Moz. 4:10), mācot draudzi (5. Moz. 4:5, 14; 5. Moz. 31:12), dziedot Dieva vārdus (5. Moz. 31:19, 22) un lasot (5. Moz. 17:19). Turklāt mācībām jātiek nodotām bērniem, runājot ar viņiem, kad viņi sēž, staigā, gul un ceļas (5. Moz. 11:19), tādējādi veicinot sadraudzību un uzticēšanos Dieva derībai.

Iepriekšminētajos pantos vārdi “mācīties” (*lamad*) un “praktizēt” bieži tiek saistīti kopā, norādot, ka mācīšanās notiek, piedzīvojot Dieva patiesību un bīstoties Kungu.

Šajā nozīmē desmitā tiesa un ziedojumi bija un joprojām arī ir Dieva pamācības, jo tās māca uzticību Dieva darbam (*Mal. 3:8–10*), kā arī godāt un slavēt (ebr. valodā: *kabad*) Viņa vārdu (*Sal.pam. 3:9*). Israēla reliģisko mācību vispārējais mērķis tiek atkārtots otrajā desmitajā tiesā, kas domāta ģimenes dievbijībai un labdarībai: “Lai tu mācītos To Kungu, savu Dievu, bīties visu savu mūžu.” (5. Moz. 14:23). (Skat. Elēna G. Vaita, *Sentēvi un pravieši*, 530.–536. lpp.)

Uzticība, gatavojoties pēdējo dienu pārbaudījumiem

Pēdējās dienās cilvēki būs naudas mīļotāji. Mums ir jāizvairās no viņu ietekmes (2. Tim. 3:1–5), jo alkatība ir elkdievība (*Ef. 5:5*). Jānis mūs brīdina, ka elku pielūdzēji netiks ielaisti Svētajā pilsētā (*Atkl. 22:14, 15*). Turklāt kādu dienu juridiski lēmumi neļaus Dieva ļaudīm pirkt un pārdot (*Atkl. 13:11–17*) un viss, kas netika ziedots Kungam, kopā ar Bābeles dārgumiem (*Atkl. 18:10–16*) aizies bojā ugunī (2. Pēt. 3:3–10).

Nāve ir negaidīta. Tas, ka mirušie neapzinās laika izjūtu līdz Jēzus atnākšanai, padara nāvi par miegu (1. Tes. 4:13, 14; 1. Kor. 15:52). Tāpēc mums vienmēr, kamēr vēl elpojam, ir jābūt uzticīgiem visā. No mūsu pašu perspektīvas un pieredzes raugoties, Kristus atnākšana būs tikpat drīz kā mūsu nāves diena, jo laiks starp nāvi un augšāmcelšanos būs kā acu mirkšķināšana. Tad katram tiks dota galīgā atlīdzība saskaņā ar viņa darbiem (*Mat. 16:27*).

Ikdienas sadraudzībai ar Dievu un pieticīgai dzīvei ir jābūt dzīves likumam, jo mēs nezinām, kurā stundā Kungs nāks (*Mat. 24:42, 44*).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Šajās pēdējās dienās ir bīstami laiki (2. Tim. 3:1). Paturot prātā šo bīstamību, atgādiniet studentiem, ka Dievs prasa, lai viņi pildītu divus svētus pienākumus: (a) veicinātu Dieva valstības piepildīšanos uz šīs zemes un (b) paliktu uzticīgi pārbaudījumu un vajāšanu laikā.

A. Dieva sekotājiem ir jāpievērš uzmanība Dieva darba veicināšanai.

“Dieva darbam ir jāklūst arvien plašākam, un, ja Viņa ļaudis sekos Viņa padomam, viņu rīcībā nebūs daudz līdzekļu, kas varētu tikt iznīcināti uguns jūrā. Visi būs noglabājuši savus dārgumus tur, kur kodes un rūsa tos nevarēs sabojāt, un sirdij nebūs saites, kas to saistītu ar zemi.” — Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 60. lpp.

1. Kā jūs varat būt uzticīgāki ar saviem līdzekļiem? Kādos veidos jūs aizturat Kunga daļu, kas “tiks iznīcināta uguns jūrā”?
2. Lata sieva atskatījās uz īpašumu, kas saistīja viņas sirdi, tā viņa piedzīvoja traģisku galu (1. Moz. 19:26). Ko jūs varat darīt, lai jūsu sirdij “nebūtu saites, kas to saistītu ar zemi”, un lai jūs neskatītos atpakaļ, kā to darīja Lata sieva?

B. Mums jābūt uzticīgiem grūtību vidū.

“Kad iet garām pasaules Gaisma, tad saredz priekštiesību pārbaudījumos, kārtību sajukumā, sekmes šķietamā neveiksmē. Grūtības izrādīsies par apslēptām svētībām, bēdas par žēlastību.” (Elēna G. Vaita, *Audzināšana*, 270. lpp.).

1. Pat tie, kas ir uzticīgi, iet cauri pārbaudījumiem (*Jāņa 16:33*). Lūdziet kādu studentu dalīties ar klasi, kā viņš vai viņa iemācījās pilnībā paļauties uz Dievu pārbaudījumu laikā. Kā šī pieredze māca studentam, ka Dievs pilnībā kontrolē visu un visu dara viņa vai viņas labā? Kā šī pieredze vairoja jūsu studenta uzticēšanos Dievam un Viņa uzticībai? Palūdziet citiem studentiem dalīties ar klasi, kādas mācības viņi guva no šī klases biedra pieredzes.

Balvas par uzticību

I DAĻA — PĀRSKATS

Dievs apsola saviem ļaudīm šīs zemes un mūžīgo atalgojumu (5. Moz. 28:1–6; Ps. 58:11; Mal. 3:10–12; Rom. 2:6, 7), atbilstoši viņu darbiem (Rom. 2:6, 7; Tit. 2:13, 14). Šāds atalgojums sniedz mums pietiekamu motivāciju būt uzticīgiem (Atkl. 2:10; Atkl. 21:1–7).

Cilvēki, kas ir miruši grēkā (Ef. 2:1–6), nevar būt uzticīgi. Viņi arī nav spējīgi uz labiem darbiem (Jes. 64:10). Bet Dievs mūs uzmodina jaunai dzīvei Kristū (Ef. 2:5, 6), nesot žēlastībā glābšanu tiem, kas Viņam nododas (Tit. 2:11). Viņš darbojas mūsos, lai mēs gribētu un darītu pēc Viņa labā prāta, lai glābtu mūsu dvēseles (Fil. 2:12, 13) un glābtu citus.

Tie, kas ir taisnoti ticībā Kristum (Rom. 5:1, 2), saņem mūžīgo dzīvību (Tit. 3:7) neatkarīgi no jebkādiem darbiem, ko viņi dara (Rom. 3:28; Ef. 2:8, 9). Tomēr žēlastība dara mūs par jaunu radību Kristū, pārveidotu “priekš” labiem darbiem (Ef. 2:10). Šajā nozīmē visi labie darbi ir ticības augļi, ko dod Dievs (Ef. 2:8), un pestīšanas darbi (Jēk. 2:14) patiesībā ir paša Dieva darināti (Jes. 26:12).

Namturība saistās gan ar materiālajām, gan garīgajām svētībām, jo “viss ir no Tevis, un no Tavas rokas mēs Tev dodam!” (1. Laiku. 29:14), ieskaitot paklausību pestīšanai. Visi, kas uzticīgi izmanto savu laiku, dāvanas, savu ķermeni un materiālos īpašumus, ir Dieva žēlastības parādnieki, jo viņi ir labprātīgi instrumenti, kurus darbina Dieva mīlestība (1. Kor. 13:1–3; Gal. 5:6). Galu galā arī nopelns, kas nepieciešams, lai izpirktie varētu saņemt mūžīgo atlīdzību, ir paša Dieva nopelns, kurš darbojas “viss visā” (1. Kor. 12:6; lasiet arī Fil. 2:13).

II DAĻA — KOMENTĀRS

Atalgots par to, ko Dievs ir paveicis

Bībelē ir lietoti dažādi vārdi ar atšķirīgu nozīmi, kas apzīmē pestīšanu. Viens no šiem terminiem ir “atalgojums” (ebr. valodā: *shakar*), kas nozīmē samaksu par līgumu, algu, ceļa naudu, uzturēlīdzekļus vai kompensāciju (Jes. 62:11; Jes. 40:10). Cits vārds (ebr. valodā: *eqeb*) nozīmē “kaut kā sekas”, “atlīdzība”, kas rodas paklausības Dieva baušļiem rezultātā (Ps. 19:7–11).

Jaunajā derībā Kungs ir identificēts kā atalgotājs (grieķu valodā: *misthapodotes*), atlīdzinātājs un Tas, kurš maksā algu (Ebr. 11:6). Viņš dos izpirktajiem viņu atalgojumu (Atkl. 22:12). Šī atlīdzība būs saskaņā ar darbu, ko viņi būs paveikuši šajā dzīvē (grieķu valodā: *ergon*). Darbs šeit var nozīmēt gan cilvēka ārodu vai nodarbošanos, gan arī darbību, darbu vai pasākumu (Atkl. 22:12).

Savukārt dāvana (grieķu valodā: *karisma*), kas ir mūžīgās dzīvības dāvana, ir pretstatīta grēka algai (grieķu valodā: *opsonion*) (Rom. 6:23). Sākotnēji “alga” attiecās uz karavīra dienas devu, stipendiju vai algu (Rom. 6:23). *Karisma* norāda, ka pestīšana ir dāvana (Rom. 6:23) un ka labie darbi ir no Dieva (Ef. 2:10). Tomēr nāve ir alga, ko maksā (grēka) darbi, kas tiek veikti bez Dieva.

Tāpat arī pestīšana kā atlīdzība vai samaksa ir *karisma* (dāvana). Šī dāvana nenāk no personīgiem darbiem (grieķu valodā: *ergon*), bet gan no mums dotās žēlastības darīt labus darbus (*ergon*) (Ef. 2:8–10). Turpretī cilvēka darbi ir grēks, un to alga (*opsonion*) ir nāve (Rom. 6:23; Gal. 5:19–21). Ir jāuzdod jautājums: Kas rada labus darbus? Bez šaubām, Dievs pats caur savu žēlastību. Dieva žēlastība dod uzticīgas namturības darbus ticīgā cilvēka dzīvē, savukārt miesa dod tikai pazudināšanas darbus.

Atalgoti, jo ir bērni

Svēto uzticība izriet no tā, ka viņi ir bērni, kas jaunpiedzimuši caur atgriešanos. Ādams un Ieva bija Dieva bērni Ēdenē, kur viņi bija tikai zemes, kuru Dievs viņiem pavēlēja apstrādāt, pārvaldnieki (1. Moz. 2:15). Šī kārtība palika spēkā arī pēc grēka ienākšanas pasaulē (1. Moz. 3:23), jo zeme patiešām pieder Kungam (1. Moz. 14:19, 20; Ps. 24:1). Kā Dieva bērni Ādams un Ieva sākotnēji tika radīti, lai būtu uzticami pārvaldnieki, brīvi no grēka nosodījuma.

Tomēr grēks mūs ir padarījis par dusmības bērniem (Ef. 2:3). Ar Jēzus žēlastību mums tiek atjaunota dievišķā piederība (Jāņa 1:12), un mēs atkal kļūstam par Dieva dēliem un meitām (2. Kor. 6:18). Grieķu vārds *diatheke* (testaments) uzsver testamentu vienas pusē attiecības (Ebr. 9:15), kurās tie, kas kļūst par bērniem, ticībā saņem pestīšanu kā mantojumu no Tēva (Rom. 8:16, 17). Šo mantojumu viņi saņem nevis kā svešinieki (Ef. 2:12, Kol. 1:21), ne ar miesas darbiem, bet ticībā (Rom. 4:4, 5). Tādējādi mūsu dāvanu, laika, desmitās tiesas un ziedojumu uzticīgā pārvaldība un mūsu spēks izaug no attiecību pieredzes starp Kungu un mums, Viņa pārvaldniekiem. Šīs derības attiecības starp Tēvu un Viņa bērniem sākas ar jaunpiedzimšanu un turpinās sadraudzībā ar Dievu.

Turklāt grieķu valodā jēdziens pārvaldnieks (*oikonomos*) (Lūk. 12:42; 1. Kor. 4:1, 2; 1. Pēt. 4:10) apzīmē kādu, kurš rūpējas par cita cilvēka lietām vai īpašumiem un kuram ir jāatskaitās, lai saņemtu viņam pienākošos atlīdzību. Šajās derības attiecībās ir arī pienākumi, svētības vai lāsti (ebreju valodā: *berith*). Uzticība derībai ir atkarīga no Dieva žēlastības, nevis no cilvēkiem. Atjaunojot derību caur atgriešanos, Dievs atkal ieraksta savu likumu mūsu prātos un sirdīs, un mēs kļūstam par Viņa tautu (Jer. 31:31–34).

Balva un kronis ir dāvanas

Izpirkto cilvēku atlīdzība Bībelē ir aprakstīta kā “balva” (grieķu valodā: *brabeion*), ko senajās publiskajās stadionu spēlēs pasniedza uzvarētājiem (1. Kor. 9:24; Fil 3:14), un kā “kronis”, ko iegūst sacensībās (1. Kor. 9:25). Šīs balvas iegūšana ir saistīta ar kristieša neatlaidību un pašaieliedzību (1. Kor. 9:26, 27).

Mūsu uzvaras pārliecība nenovērš ciešanas ceļojuma laikā. Tāpat kā Jēzus, kurš, būdams Dēls, izvēlējās pildīt Tēva gribu, neraugoties uz ciešanām un bēdām (Ebr. 5:8), arī mēs, būdami Dieva bērni, šajā dzīvē pārdzīvosim bēdas (Fil. 1:29; Jāņa 16:33). Mēs to darām, nenovirzot acis no balvas, pat ja tas nozīmē, ka mums ir jāpretojas un jāatturas no visa kaitīgā, kā to dara sportists.

Bībele arī māca, ka viss, kas mums ir dabiskajā pasaulē, pieder Dievam. Mēs varam dzīvot, kustēties un pastāvēt tikai Viņā (Ap.d. 17:28). Turklāt katra pilnīga dāvana ir no Viņa (Jēk. 1:17). Tāpat kā visas materiālās dāvanas nāk no Dieva, arī katrs labs darbs garīgajā sfērā nāk no Viņa (Ef. 2:10).

Tādējādi nopelns par atalgojumu, kas tiek piešķirts izpirktajiem, pieder vienīgi Dievam, kurš darbojas ticīgajos, lai tie gribētu un darītu pēc Viņa labās gribas (Fil. 2:13). Izpirktie tiek apbalvoti par to, ka viņi pieņem un neatsakās no Dieva darba savā dzīvē, jo viņi tic, ka Jēzus (Jāņa 6:28, 29) ir “pilnība, kas visu visur piepilda.” (Ef. 1:23).

Pilnīga pārvaldība kā atlīdzība

Kristīgā pārvaldība ir praktisks garīgums un uzticība (1. Kor. 4:2), kā to parāda Ādama un Ievas darbs viņu nekritušajā stāvoklī Ēdenē. Ēdeni, kas tika pazaudēta Ādama un Ievas neuzticīgās pārvaldīšanas dēļ, atjaunoja Jēzus pilnīgā un uzticamā pārvaldīšana, kurš vispirms centās pildīt Tēva gribu (Mat. 26:42; Jāņa 5:30). Jēzus redzēja sava darba

rezultātu un bija apmierināts (*Jes. 53:11*). Kā Otrais Ādams Jēzus cilvēcei atjauno debesu tēlu, kā arī pārvaldību, ko zaudēja pirmais Ādams (*1. Kor. 15:45–58*).

Arī izpirktie būs apmierināti, redzot nevis savus darbus, bet Jēzus darbu viņos. No šī brīža viņi kalpos Kungam, skatienu vēršot uz balvu (*Fil. 3:14*). Šī balva palīdz mums saprast, cik viss šajā dzīvē ir mazsvarīgs, mazs un niecīgs salīdzinājumā ar atpirkto ļaužu atlīdzību (*Mat. 25:23*). Dzīve ir īsa, prieka bieži vien ir maz, un tajā ir daudz tukšuma un gara nomāktības (*Sal.māc. 2:17*). Bet ticīgajiem dotie apsolījumi nes bezgalīgu varenību, prieku, mieru un jaunību (*Jes. 35:10*). Tikai uzticīgie (grieķu valodā: *piste*), kas ir uzticami un pašāvēģi (*1. Kor. 4:2*), ticībā iemantos svētajiem apsolīto (*Mat. 25:21*) pārvaldīšanas pilnību (tiks padarīts par valdnieku pār daudzām lietām), laimi (grieķu valodā: *karan*), mundrumu un nosvērtu prieku.

Kungs aicina mūs būt uzticīgiem tajā, kas šajā dzīvē ir vismazākais un nepilnīgs (*Lūk. 16:9–11*), lai mēs kā bērni varētu saņemt mūžīgo atalgojumu. Cik svinīgs ir dievišķais aicinājums uz uzticību kā mūsu padevības izpausmi Jēzum, kas dzīvo mūsos (*Gal. 2:20*)!

Visbeidzot, līdzīgi kā kompasa adata, kas vienmēr norāda uz ziemeļiem, neatkarīgi no tās stāvokļa, arī žēlastība vienmēr būs atskaites punkts svēto balvai. Jebkurš labs darbs, ko mēs darām, izriet vienīgi no Dieva žēlastības, lai neviens nevarētu lepoties (*Ef. 2:8–10*).

III DAĻA — PIELIETOJUMS DZĪVĒ

Palūdziet kādam no klases locekļiem skaļi nolasīt zemāk minētos citātus. Pēc tam kopā ar klasi pārrunāriet tālāk uzdotos jautājumus.

Kapitāls un spējas nāk no Dieva

“Dievs uztur uzticamu rēķinu par katru cilvēku šajā pasaulē. Un, kad pienāk atskaites diena, uzticams pārvaldnieks neņem sev godu. Viņš nesaka: “Mana mārciņa”, bet: “Tava mārciņa ir nopelnījusi” citas mārciņas. Viņš zina, ka bez uzticētās dāvanas nebūtu bijis iespējams gūt peļņu. Viņš jūt, ka, uzticīgi pildot savu pārvaldnieka pienākumu, viņš ir tikai izpildījis savu pienākumu. Kapitāls piederēja Kungam, un ar Viņa spēku viņš varēja ar to veiksmīgi tirgoties. Tikai Viņa vārds ir jāslavē. Viņš zina, ka bez uzticētā kapitāla būtu bankrotējis uz mūžību.” (Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, 111., 112. lpp.).

1. Ko tādi Bībelē atrodamie izteicieni kā “strādāt”, “nepadoties”, “pārveidoties”, “noliegt sevi” un “atgriezties pie manis” (*Fil. 2:12–14; Rom. 12:1, 2; Lūk. 9:23; Mal. 3:7, 8*) jums māca par plānošanas un personīgās gribas lomu, cenšoties īstenot uzticīgu kristīgu namturību (*1. Kor. 4:2*)?

Talanti ir garīgi un materiāli

“Tad man tika parādīts, ka līdzība par talantiem nav līdz galam izprasta. . . . Šī līdzība attiecas [arī] uz laicīgiem līdzekļiem, kurus Dievs ir uzticējis saviem ļaudīm.” (Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, 4. sējums, 38. lpp.).

1. Kāda saikne pastāv starp uzticību garīgajā dzīvē un materiālajā dzīvē (*Mat. 25:14–30*)?